

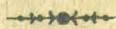
ح . زبیری .

مُعَدَّلُ السَّرْعِ

کسب، نکاح، طلاق، بیع، و شرا، یمین، نذر، وصیت کبی معاملاتہ دائرہ
احکام شرعیہ ادلہ نقلیہ لریلہ بیان ایتمشدر .

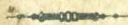

(توزانیلوب ایکنچی مرتبه باصلدی)

ناشری :

مصباح کتب خانہ سی

КАЗАНЬ.

Типо-литография Императорскаго Университета.

1908.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد الانبياء والمرسلين وعلى آله واصحابه اجمعين .

(بعد ذا) معلوم اولا كه بو رساله بر مقدمه و اوج مقاله اوزرينه ترتيب ايتلوب باشليچه دورت كه آيرلومشدر ، مقدمه يدي فصل و بير تتمه يه ، مقاله لر دخى متعدد فصل لرغه آيرلوقله عبادات و معاملاتنه دائر احكام شرعيه نك بونده بيان ايتلغانلرى رساله نك باشنده كورساتلمش فهرستى قدر بولمشدر .

مقدمه ده كسب و آگا دائر احكام شرعيه بيان قيلنور .

مقاله اولى ده نكاح و آگا دائر احكام شرعيه ، مقاله ثانيه ده طلاق و باشقه چه مفسدا ت النكاح بيان ايتلوب ادله نقليله لريله اثبات اولنور .

مقاله ثالثه ده (مسائل شتى) يعنى برى آخريته غير متعلق اولان بر طاقم مسئله لر مخصوص فصلره آيريلوب بيان ايتلور .

ومن الله الهداية والتوفيق !

مقدمه

وآندن فصل اول كسب نك تپوشلى بر اش اولد يغبينى
وآنك نوعلرينى بيان .

كسب طلب رزق معنا سنده در ، ابنای آدم نك تركك قيلمقى رزق و نفقه سينك كيلمكى ايچون الوغ سببلردن بولوب ، بنده نك ذمه سنده بولغان اشلرنك برسیده شولدر ؛ زيرا الله تعالى بو دنيانى عالم اسباب ايتوب يعنى هر نرسه نى بر سبب ايله سببلنمش ايتوب خلق قيلمشدر .

مثلاً نباتاتنڭ اوسمكى يغمور ياومق ايله ، ياغمورنڭ ياووى بلوط بولمق ايله سېلىنمىشدر و كذلك آدم بالالرينڭ وحيواناتنڭ تركليكنه ورزق لارينڭ كيلوينده اوزلرينڭ شول يولدهغى اجتهادلرى و كسبلرى سبب ايتلمىشدر .
بونڭ ايجوندر كه (فَاِتَّقُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا

لَهُ الْاَيَةُ) سورة عنكبوت ده (جناب حق طرفندن رزقى طلب ايتوڭز؛ آڭا عبادت و شكر ايتوڭز) هم (وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ) جناب حقنڭ فضلندن رزقنيزى طلب ايتوڭز) نظم جليللرى بيان بيورلمىشدر . سورة جمعه ده .

درست الله تعالى (توكل) ايله امر ايلامىشدر ، لكن توكل ايسه كسب نڭ فرضيتينه منافي توكلدر . زيرا توكلدن مراد هيچ بر كسب ايتماينچه هر داهم مسجد و خانقه لرده او طروب ، كشي قولندهغى غه كوز توشروب طمع درياسينه چوموب دنيانى سوميم بودنيا عمرلك توكل ديمك توكلدر .

شونڭ ايجونك پيغمبر صلى الله عليه وسلم (اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى يَبْغِضُ

الصَّيْحَ الْفَارِغَ) ديوب ايتكان . معناسى : (درستلكنه الله تعالى آچولانادر سلامت بولوب ده بوش يعنى اشسز و كسبسز ياتقان كسه گه) ديمكدر .

دخى احاديث قدسيه دن برى بويله در (عِبْدِىْ حَرِيْكَ يَدِكَ اُنزِلْ

عَلَيْكَ الرِّزْقَ) معناسى : اى مينم قلم (بندهم) هر كتلنر قولكنى مين سڭا

رزق ايندر رمن) ديمكدر . دخى قرآن عظيمك (وَلَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنْ

الدُّنْيَا) ديمكدر . معناسى : (دنيا دن نصيبك نى اونو طماڭز) ديمكدر . درست

الله تعالى رزاق در ، بنده سينه هيچ بر كسبسزده رزق و دولت بيورورگه قادر

ايدوكنده هيچ شك وشبهه يوقدر . لكن يوقارى ده بيان اينلگانچه هر نرسه بر سبب ايله مسبب اولمشدر . مثلا بر كمسه نك بالاسى بولوغه آنك خاتون آلمقى سببدر ، يوقسه الله تعالى آگا خاتونسزده بالا بيرورگه قادردر ، بر كمسه الله تعالى نك شونداى بلند قدرتينه ايمان ايتوب ده خاتون آلماييچه بالا اميد ايتسه وصوراب يورسه بزلر اوك شول كمسه نك عقلينه خلل كيلگاندر ديه حكم قيلور ايدك .

ايشته بنده نك رزقى اوزينك كسبى ايله در ، بو وجهله هر كمگه كسب فرضدر ، فرضلطينه نقلى دليللر (فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ . وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ) آية جليله لريله (عَبْدِي حَرِّكَ يَدَكَ أَنْزَلَ عَلَيْكَ الرِّزْقَ) حديث قدسيلىدر .

دليل عقلى بو يله كيتورلور: كشى هيچده كسب ايتمز ايسه فقيرلك ومحتاجلق حالندن باشى چقماوى لازم كيلور؛ بو صورتله ياكشى دن طمع ايتهر ، ياكه كشى مالينه قزغوب حسد و سرقه كسبى گناه كباقرگه ، قرداش قبيله سينك وملنداشلرينك ضررينه وآنلرغه اذا وجفا قيلوفه شروع ايتهر ، بو جهتهلر كندوسى دنياده انواع خورلق وذلنلره دوچار اولاغى كسب آخرتاك دخی الله تعالى عفو ايتمزسه انواع عذابلرله مبتلا بولاچقدر . بناءً على هذا (الفقر سواد الوجه في الدارين) عبارة جليله سى سويلانمشدر (فقيرلك ايكى دنياده يوز قارالبقى) ديمك بولور .

ياكه (مَنْ تَوَاضَعَ لِعَنِي لِأَجْلِ غَنَاهُ ذَهَبَ ثَلَاثًا دِينَهُ) حديث شريفينك مضمونى اوزره فقيرلك بايلرنى بايلقى ايچون تعظيم ايتدروب دينك اوجعتن ايكى اولوشينك زواليه سبب بولور . بناءً على ذلك (بوكون اولهچك

كبي آخرتني، ميڭ يىل طورەچق كبي دنيانى قايفرتىق عمل وكسب (ايتىك) هر كم ايچون تيوشلى اشلدندىر.

الكسب اربعة انواع

يعنى كسب دورت نوعدر كه آنلر: فرض، مستحب، مباح، حرام درلر.

فرض بولغان كسب: اوزينه هم باشقه چه نفقهسى واجب بولغان

كسەلرگە رزقلانورغە كفايه قىلور قدر، اگر بورچى بولسە بورچين اوتار قدر طلب ايتو فرضدر، ترك ايتوچى الوغ گناھلى بولوب تيوشلى جزاسيني كوره چكدر؛ زيرا بو قدر كسب نىڭ فرضلى بوقارودەغى دليل لر ايله اثبات ايتلىكى كبي، بو قدرده كسب ايلامزسە نى درجە ذلت دە قالاچقى دە بيان قىلنمشدر.

مستحب بولغان كسب: ايزگى نيت ايله كفايت قدرندن آرتقى

طلب ايتودر. مثلا اوزيمە كفايت قدرندن آرتقى ايله فقير ومحتاجلرە ياردم ايتارم، مسجد ومدرسەلر بنا قىلورم، ايزگى وقف لر قىلورم، دين وملت يولينه صرف ايتارم ديوب؛ نيت قىلوب آرتق كوچ وغيرت ايله بولسە دە مال طلب ايتو مستحب بولوب اللە نى قدر نافلە عبادت لردن افضل اولمقى مرويدر.

مباح بولغان كسب: حلال نعمتلر ايله نعمتلنو، حلال وكوركام كيوملر

كيبو واللە نىڭ بىردكىنە شكرانە ايله ياخشى آطلرغە او طرو نيتى ايله مستحب قدرندن آرتقين طلب ايتو مباح بولوب دخى دوستدر.

حرام بولغان كسب: ايزگى يوللرغە صرف ايتونى نيت قىلودن باشقه

مجرد مالنى كوي ايتو تفاقورلنو وتكبرلنو ايچون مال طلب قىلودر، بو ايسە مطلقا حرام بولوب الوغ جزاء و آفت لر كوروگە سببدر، (يمان بر صفة نىڭ قوشلغانلىقى ايچون) اما كسب فى نفسه امر مشروع و امر ممدوحدر.

اوشبو كورستلمش نوعلرە مېنى اولاراق افندىمز صلى الله عليه وسلم دن

شول حديث روايت قىلنمشدر: (مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا حَلَالًا تَعَفَّفَا عَنِ

المَسْئَلَةُ وَسَعِيًّا عَلَى عِيَالِهِ وَتَعْطِفًا عَلَى جَارِهِ لَقِيَ اللَّهَ وَوَجَّهَهُ
كَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ وَمَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا مُغَاخِرًا مُكَاثِرًا لَقِيَ اللَّهَ
وَهُوَ عَلَيْهِ غَضِبَانٌ). حديث شريفنك حاصل معناسى بوييله در: (بر كمسه
حلال بولغان دنيانى طلب قيلسه كشيدين صور اودن صاقلانو، نفقهسى واجب
بولغان كمسه لرنى تربيه ايتو، تيره كورشيلرينه شفقت قילו نيتيله، بوكسه
قيامتده الله تعالى گه بولقور، اوزينك يوزى آينك اون دورتچى كچهسى كى
نورلى بولغانى حالده، بر كمسه دنيانى طلب قيلسه مجرد ماقتانو وكوباييتو نيتيله،
بوكسه قيامتده الله تعالى گه بولقور، (اللهنك آچولانغانى حالده) ديمكدر.

مقدمه دن فصل ثانی

افضل بولغان كسبلر دخى بر كسب كه باشلاوچيغه شروعدن قبل تيوشلى
شرطلرى بياننده

افضل بولغان كسبلردن ايگ برنجىسى ده تجارت يعنى ساتو آلو ايتمكدر.
بوگا متعلق ادلة نقليله لرده كوب در. عقلى دليل ايسه؛ تجارت گه آرتق اهميت
بيروب اشكه باشلاغان چيت قوم لردن برينى آلتغه كيتوروب، تجارتنسز ياطا
طورغان بر قوم ايله چاغشندروب قاراساق شونده كورلگان ايكى آراده غى
آيرمادركه بوگا هر كم مسلم بولور واوشانور.

تجارتنك دنيا ده بوچه آرتلقى بولغان كى، ياخشى نيت هم صداقت
ايله بولغانده يوم همشده ده الوغ درجه لرگه ايرشدرورگه الوغ بر سبب در، بونك
ايچوندر كه رسول اكرم افنديمىز حضرتلرى: (التَّاجِرُ الصَّدُوقُ

الْأَمِينُ يَحْمَدُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشَّهَدَاءِ) ديه بيورمشدر.

حدیث شریف نك حاصل معناسی بویله در: (سودا سنده طوغری وخیانتسز اوشاچلی بولغان سوداگر قیامت کوننده پیغمبرلر، صدیق لر و شهیدلر ایله برکه قوباریلور) دیمکدر. بس بو وجهله بو قدر فضیلتلی و ثوابلی بر کسب فی قیلیمق تپوشلیدر. لکن (یا معشر التجار ان البیع يحضره اللغو

والخلف فشو بوه بالصدقه) حدیث شریفی اوزره سوداغه یالغان سوزلر، خیانه کبی حرام اشلر قاتشدرودن صاقلانو برنجی شرطدر؛ حدیث شریف نك حاصل معناسی بویله: (ای سوداگرلر گروهسی! صاتو آلوغه فایدهسز سوزلر ویمین لر کرور، بس سز آنی صدقه ایله قاتشدریکز) دیمکدر.

افضل بولغان کسبلردن ایکنجی سی زراعت یعنی ایگن ساچوب و آغاچلر اوطرتوب کسب ایتیکدر، بونک فضیلتی حقنده حدیث شریف بویله در (ما من مسلم یغرس غرسا و یزرع زرعاً فتاکل منه طیر أو انسان أو بهیمه الا کان له صدقة) صحیح البخاری. حاصل معناسی

بویله در: (قایو بر مسلمان کشی، آغاچ اوطرتوب و ایگن ایگوب حاصلندن قوش، یا که آدم، یا که حیوانات آشاسه اول کشیگه صدقه فضیلتی بولور دیمکدر. افضل بولغان کسبلردن اوچنجی سی صناعت یعنی هر تورلی هنردر مثلاً یازوچیلیمق، ساعتچیلیمق، ماشیناچیلیمق تگوچیلیمق، کاوشچیلیمق کبی اشلردر؛ بونب ای اشلر پیغمبرلرده دخی بولمشدر، مثلاً: آدم علیه السلام ایکنه کاشی اشلامش، نوح علیه السلام بالطا اوستاسی بولمش، ابراهیم علیه السلام سودا قیلیمش، ادریس علیه السلام تگوچی بولمش، داود علیه السلام تهرچی بولمشدر.

بس بو وجهله تجارت، زراعت، صناعت ایکن افضل کسبلردن بولوب کم بولسه ده شونلردن برسی ایله کسبلانورسه الوغ اهرلی و نافله عبادات قیلیمشدر بولور.

هر کسبکه شروع دن قبل شول کسبکه دائر بولغان احکام شرعیه فی بلمک
برنجی شرطردندر، زیرا بلمگان کسه مفسد و حرام بولغان اشئر قانشدروب
وکشی حقلری کرتوب، بتون مالین باجراق و حرامغه آلماشدروب، دنیاده و آخرند
کوب تورلی آفت و ذلتلره دوچار بولوی احتمالدر.

مقدمه دن فصل — ل ثالث

تجارت و آنک. شرطلرینی بیان

تجارت دیوب سودا قیلوغه ایتولور. یا لگن صانونیگنه (بیع) دیوب، صانوب
آلونی (شراء) دیوب، صانوبچینک اوزینی (باع) ، آلوچینی (مشتیری) دیوب
ایتورلر. صانولمش مال (مبیع) دیوب، مبیع برابرینه بیرلگان آلتون و کموش،
یا که بونلرنک تذکره لری بولغان بیلیت لر (ثمن) دیوب آنالادر.

بیع ننگ شرطلری اوشبولدر

۱) نچی: عقد یعنی آلدیم بیردم قیلشتمق، یا که قولدن قولغه مبیع فی و ثمن فی
بیرشک.

۲) نچی: مبیع مال بولمق یعنی اشکه یاراقلی و قیمت ایاسی نرسه بولمق در،
بو جهته اشکه یاراقسز چرگان نرسه لرنی، اولاکسه و تیزاک کبی نچس نرسه لرنی،
بوغاز قانی کبی هیچ فائده سی بولماغان نرسه لرنی صاتمق باطلدر.

۳) نچی: مبیع ایله شرعا سودا درست بولمق یعنی حرام و مکروه بولماق در،
بو جهته خنزیر و آنک اجزاسیله دخی خمر و باشقه ایسرتکچ نرسه لرایله سودا
درست توگلدر. دخی آدمک اجزاسیله سودا اصلا درست توگل، حرام و بیع باطلدر.

۴) نچی: باع مبیعنی مشتریگه نزاعسز طابشروغه قادر بولسون، بو جهته
هواده غی قوشنی، صوده غی بالقنی، صارق اوستونلگی یوننی، صغر جیلمنلگی
سونتی صاتمق درست توگلدر، بیع فاسد و باطلدر.

۵) نچی: بیع ده شرط فاسد قوشما سزلق در: مثلا باع فائده سینه، یا که مشتری

فائده سینه بر نرسه شرط قیلنسه بو شرط فاسد بولوب، بیعی دخی (بیع فاسد) دیوب آتالور.

باع فائده سینه شرط قیلو صورتی بو طریقهدر: مثلا بر کشی آط صانار، کیراک وقتک مشتری بوگا شول آطنی جیگارگه بیرو شرطی اوزرینه، بو بیع فاسددر. مشتری فائده سینه شرط قیلو صورتی بو طریقهدر: مثلا بر کمسه کیوملک آلور باع شول کیومنی کیسوب، یا که نگوب بیرو شرطی ایله، بو دخی بیع فاسددر. باشقهچه شرطلر شول ایکی صورتی که قیاس ایله فاسد، یا که غیر فاسد اولدیقی بلنور.

بیع فاسدنگ حکمی

بیع فاسد واقع بولغانده شول بیعنگ بوزلووی یعنی مبیع و ثمننگ قایتارلوری واجب بولور، شرط قایسی طرفده بولسه، اوللا شول طرفنگ بیعی بوزمقی واجبدر، اگر بوزماینجه باعنگ رضاسیله مشتری مبیعی آلسه ملک خبیث ایله شول مبیعغه مالک بولوب، مبیعنگ مثلینی یا که قیمتینی تولهر، وقت عقدده آتالغان ثمنی تولاو لازم بولماس؛ مشتری شول نرسه ایله فائده حاصل ایتسه آتی اوز فائده سینه طوتوی درست بولماس، صدقه قیلمقی واجب بولور، اما باع ایچون بولای توگلددر، اول آلغان ثمنی تلاسه نیشلر، فائده حاصل ایتسه فائده سی هم حلال بولور. (بو مسئلهنگ صورتی نیچک؟ بیان قیلکنز) (۲)

مقدمه دن فصل رابع

صمیم بولغان بیعنگ نوعلرینی بیان

آنلر: نقد، نسیئه، مراجحه، تولیه، مبادلہ، بیع سلم، بیع من یزید، بیع موقوف، بیع شرکت و اجارهدر.

نقد: حاضر آچهغه صاتودر، نسیئه: کوتارگه صاتودر؛ تیوشلی شرطلریله

بیان اینلورلر.

مراجعة: آلمان بهاغه بر مقدار فائدہ تعیین قیلوب، (تولیه) آلمان بهاسینه دیو صاتمقدر؛ خیانه ویالغان قاشدیرماو شرطی ایله هر ایکبسی درستدر.

مبادله: سودا وکسب طریق ایله بر مالنی ایکچی مال برابرینه آلماشدرودر، شرط فاسد قوشلماغان صورتده، شرعا درستدر.

بیع سلم: ثمننی حاضر آلوب، مبیعنی سوکوره طابشر اچق بولودرکه تیوشلی شرطلریله آئنده بیان ایتلور.

بیع من یزید: کوب کشی آراسندن کم بها آرتدرسه شوگا صاتا من دیوب صانودر، بوده شرعا درستدر.

بیع موقوف: بر کشی ایکچی کشینک مالین آنک رخصتندن باشقه صاتویدر، بوده شرعا درست. بونده حکم شولدرکه؛ بلگاندن سوکوره مال ایاسی راضی بولسه صاتو درست بولور، راضی بولماسه بیع فاسد بولور.

بیع شرکت: یعنی اورتاق بولوب سودا قیلودرکه شرعاً درستدر؛ لکن آنک بر قدر نوعلری باردرکه آنلرنی ده بلمک لازم. آنلر: اؤلا شرکت ایکی تورلی بولوب بری (شرکت ملک) وبری (شرکت عقود) دیه تسمیه ایتیله دره ایکی کیمسه بر نرسهنی وارث بولوب آلورلر، یا که صاتوب آلورلر، بو ایسه (شرکت ملک) دیوب آنالدر، بو شریکلردن برسی آخرینک الوشنده امرندن باشقه تصرف قیلوی درست توگلدر. (صورة مسئله نیچک؟)

شرکت عقود: دورت قورلیدرکه آنلر: (شرکت مفاوضه، شرکت عنان، شرکت صنائع، شرکت وجوه) در.

شرکت مفاوضه: حر، عاقل، بالغ بولغان ایکی مساماننک مالده، تصرفده هم دینده برابر شریک بولوب اش قیلولریدر.

شرکت عنان: ایکی کیمسهنک مال قوشوب شریک بولوب اش قیلولریدرکه گرچه برینک مالی کوب، آخرینک آرزاق بولسهده، یا که برینه فائده آرتقراق بولوب دیگرینه آفندن کیمراک بولسهده شرعا درستدر (مسئله؟)

شرکت صنایع: ایکی هنر ایاسینک شول هنرلریله اورتاق بولوب اش قیلولریدرکه شرعا درستدر. ایکی نگوچینک، ایکی بویاوپینک، ایکی تیمرچینک اورتاق بولوب اش کورولری شرکت صنایع نامنده بولادر.

شرکت وجوه: شریکلرنک ماللری بولماینچه باری انابت وآبروی ایله صانوب آلوب کسب ایتولری بو نوعدن در (صورة مسئله؟)

اجاره: برنرسه ننگ ذاتی صانولماس، بلکه آندن حاصل بولغان فائده نیگنه صانودر، بوده شرعا درستدر، جمیع شرطلریله مقدمه ننگ تمه سنک بیان ایتلور.

مقدمه دن فصل خامس

نسیئه وآنک شرطلرینی بیان

مالنی حاضر بیروب ثمننی صوگره آلو نسیئه نامنکدرکه شرطلری بونلردر:

بریس: ثمن تولوفنی معین بولغان بر وقتغه تعیین قیلودر، معین بولماغان وقتغه تعیین اینلسه درست توگلدر، مثلا قار یاوغاچ، آشلق یتوشکاچ، دیه وقت تعیین قیلسلر، بوندن نسیئه ننگ شرطی طابولماغان بولادر.

ایکچی سی: نسیئه ده مبیع برابرینه شول مبیع ننگ مثلی، یا که جنسد اشی بیلرورکه شرط ایتلماس! زیرا بو وقتده رباء نساء طابولادر، بو ایسه شرعاً حرامدر. مثلا: اون پوط آرشنی بر مقدار صوگره معین بر وقتده اون پوط آرش آلو شرطیله بیرسه بو درست توگلدر، رباء نساءدر، چونکه مبیع جنسی و مثلی برابرینه بولدی. یا ایسه اون پوط آرشنی اون پوط بغدادی برابرینه نسیئه قیلسه ده بوده درست بولماز، زیرا بوندن مبیع جنسی برابرینه بولماسه ده قدرده مثلی برابرینه نسیئه قیلنیشدر، بغدادی ایله آرش کیراک و زنک و کیراک کیلک مثلد اش درلر باشقه چه ده بو طوزریک صورة مسئله لرینی قیلوب قاراگز!

رباء

(درهم ربا یا کله الرجل وهو يعلم اش من ستة وثلاثين)

زنیة) حدیث شریفی حنی (وَاحِلُ اللَّهِ الْبَيْعُ وَحَرَمُ الرِّبَا) آیه

کریمه لرینک مفادی اوزره ربا اشد حرام و گناه کبیره دندر. حدیث شریفنک حاصل معناسی بویله در: (ربادن بولغان بر درهم که، آدم آنی بیله طوروب آشار، اوطوز آلتی زنادن یمانراقدر) دیمک اولور.

رباء نساء، رباء فضل دیمکله ربا ایکی قسم بولادر؛ رباء نساء نرسه ایدیکی معلوم بولدی. رباء فضل بر نرسه نی اوزمئیلینه برسی آرتق بولمقله صانودر. مثلاً: اون پوط بغدادی نی اون بر پوط بغدادی برابرینه بیرو کبی، نسیئه بولماسه ده. اما نسیئه بولمایچه بیرگانک مبیعنک جنسی بولماز ایسه اول وقت بر طرفی آرتق بولسه ده درستدر، ربادن بولماز، چونکه رباء فضلنک طالبلووی ایچون مالنک جنسد اش هم قدرده بر طرفی آرتق بولمقی شرطدر، سو جهته اون پوط آرشنی اون بر پوط یاکه آرتقراق، صولی برابرینه بیرو درست بولادر، زیرا آرش ایله صولی جنسد اش توگلددر. جنسد اش بولغان نرسه ده یاخشلیق ناچارلق اعتبار ایتماز، بناء علی هذا بش پوط یاخشی آرپانی آلتی پوط ناچار آرپاغه صانو درست توگلددر. هکذا جنسد اش نرسه لر نی مثلی برابرینه صاتشفانک بر طرفی آرتق بولماسه درستدر، ربادن بولماز اما نسیئه قیلغانک آرتق بولماسه ده رباء نساء هم حرام بولور.

قرض

بر نرسه نک مثلین آلمقچی بولوب برکشی که کوتار که بیرگانده وقت تعیین ایتملنسه بو اش (قرض) نامنک بولوب شرعا درستدر، وقت تعیین ایتملنسه نسیه که صانو بولغانلقدن رباء نساء متصور بولوب درست بولماز. واگر مسلمانغه یاردم ایتمک نیتیه بولسه صدقه نافلده دن افضل بولغان عبادتن مهود بر عملدر. وزن هم کیلی نرسه لرده هم تفاوتی بولماغان صانلی نرسه لرده قرض درست بولادر؛ بس یمورقه کبی لرده صان برله ده قرض جائزدر.

قرضغه آلوچی کمسه مدیون دیوب آنالادر. قرضغه بیروچی کمسه قرض آرقاسنک مدیوندن هیچ بر وجهله فائده لنوی درست بولماز ربا حکمینک بولور.

اوشنداق مديون باشقه وقتده بولماغان فائدهلر ينى تيكرسه قرض ايچون سانالوب
مكروه بولور. قرضده مدت اولمد يغندن بيروچي كشي قاي وقتده بولسه ده
مديوندن صوراب آلورغه حقليدر، اوشنداق مديونگه صوراعان وقتنده تولوي
لازمدر. اما نسيئه بولاي توگلدر، اگر مدت طولارغه بر ايكي گنه كون بولسه ده
همانك مديون استاسه بيرمي وتولامي طورورغه قادردر. (صورة مسئله سي؟)
مگر مديون مدت طولغاچي وفات ايتسه مدت ساقط بولوب، بيروچي كمسه
استاگان وقتده وارثلرندن صورارغه قادر بولور.

مقدمه دن فصل سادس

بيع سلم بياننده در

ثمننى حاضر بيروپ مبيعنى بر مدت صوگره آلو (بيع سلم) نامنده بولوب
تيوشلى شرطلرينه طوغرى كيلورسه شرعا درستدر.

۱ — مبيع نك نرسه ايدوكينى، صفتينى هم مقدارينى نزاع بولماسلق ايتوب
بيان قيليق.

۲ — مبيع برابرينه بيروله طورغان ثمن نك مقدارينى بيان قيليق.
۳ — مبيعنى طابشرو وقتين بيان قيليق هم نسيئه ده كى كى معين بر
وقتغه تعيين قيليق.

۴ — اگر مبيع آغر بر نرسه بولسه طابشرو اورنينى بيان قيليق.

۵ — وقت عقددن تسليم وقتينه قدر مبيع حاضر بولمق.

۶ — ثمننى شول مجلسده قبض قيليقدر.

۷ — بائع نك ثمن بدلينه، يا ايسه مشترينك مبيع بدلينه ايكنچي بر
نرسهنى آلهوچيلتلى شرطدر. بس شول يدى شرطيله بيع سلم جائز بولور.
سلمنك آزمتنى بر آيدر، بعضيلراوچ كون ديوبده ايتمشلردر. سلمده
مدت طولغاچي بائع وفات ايتسه مدت ساقط بولوب، مشترى استاسه، وارثلرنك
قالغان مالدن حاضر طابشرمقلى لازمدر.

اگر عقد مجلسنك ثمننى قبض قيلماسلر، شول حالده آيرلسلر، سلم فاسد

بولور . ایللی صوملق نرسه ده سلم ایتوب شول مجلسه اوطوز صومین بیروب
قالغان یکرمی صومینی ایکنچی وقت بیراچک بولوب آیولسه لر ، بیرلگان اوطوز
صومنده سلم بولور ، قالغاننده سلم بولماز .

شونده بیان ایتلگان یدی شرطه طوغری کیلماگان مسئله لر بیع سلم دن
بولمازلر . (معلم افندی بو طوغریده کوب تورلی صورت مسئله لر کورساتور . . . .)

مقدمه دن فصل سابع

تجارت که دائر احکام شرعیه بیانند

آنلر : خیار شرط ، خیار رؤیة ، خیار عیب ، خیار تعیین هم اقاله در .

خیار شرط :

بیع ده بافع ، یا ایسه مشتری ، یا که هر ایکای اوج کونگه ، یا کیمگه شول
بیع ده اختیار شرط قیلسه لر شرعا جائز بولوب (خیار شرط) دیه آتالور . شول
مدت ایچنده بیعنی بورغان کشی ایبداشینه بلدرمک کیراک ، اگر بلدرماسه
مدت اوتکان بولسه رضاسی ثابت بولور . اختیار بافع طرفنده بولسه مال هنوز
بافع ملکند بولور ، گرچه مشتری قبض قیلغان بولسه ده ، بووجهله مذکور مدته
مال مشتری قولنده هلاک بولسه آتالغان ثمن معتبر بولماس ، مشتری یاگنز قیمتینی
تولار ، اگر اختیار مشتری طرفنده بولسه بو وقت بافع ملکندن چقار مشتری
ملکینه کرمای طورور ، شولوق مال مشتری قولنده هلاک بولسه آتالغان ثمننی
تولای لازم بولور ، قیمتینی گنه توگل . (صورة مسئله نیچک ؟)

خیار رؤیة :

بر مالنی کورماینچه تل برله یا که اشاره برله بیان قیلنوینه قاراب آلاچ
کورگاننک صوگنده مشتری شول بیعنی بوزارغه اختیارلیدر ، گرچه مبیع ده عیب
بولماسه ده ، بو (خیار الرؤیة) دیوب آتالدر . اما نرسه خواهه سی اوز نرسه سینی
کورمای صاتسه ده کوروب صاتقان حکمننده ، بافعغه خیار رؤیة بولماز ، اگر بافع
مبیعنی مشتریگه کیتوروب بیرسه مشتری رد قیلماز . ایمدی بو وقتنده رد قیلماق

استاسه عقد قیلغان اورنغه شول مبیعنی ایلتوب بائع غه طابشرمقی لازم بولور.
(صورة مسئله نیچک؟)

اوزرنده اختیار بولغان کمسه کور ووندن قبل شول مالنی ایکنچی بر کمسه گه
صاتی درستی، لکن بو آلوچیغه اختیار بولماز. رؤیته مقصود یرین کورو
معتبردر، بو جهتله بر کمسه بر مالنی آلفانک مقصود یرینی کورگان بولسه، باشقه
یرلرنی کورمگان بولسه ده آگا اختیار بولماز؛ اوشنداق بر کمسه آلا طورغان
مالینک مقصود یرینی کورمگان بولسه گر چه باشقه یرلرنی کورگان بولسه ده آگا اختیار
بولور. (بو مسئله لرنک صورتی نیچک؟)

خيار عیب :

مشری آلفان مالندن بائعه وقتک بولغان بر عیبنی طابسه، آلفان وقتک
بلمگان بولسه شول مالنی قایتاروغه اختیاری باردر، بونی (خيار عیب) دیورلر.
اگر عیبنی بلکان دن سوگرده شول مالده عادتچه تصرف قیلسه اول وقتک راضی
بولغان بولور، قایتارو اختیاری بتار. اما اوز قولنده عیبلینگانندن سوگره غنه
بائعه وقتک بولغان عیبی ظاهر بولسه بو وقت قایتاروغه اختیاری بولماسه ده
نقصانینی بائعن آلورغه، یا که عیبی ایچون بهاسینی کیموتدرگه اختیاری بولور.
طعام آلوب آشاغاننک سوگنده عیب قدیمینه مطلع بولسه امام اعظم قاشنده
تولاتورگه ده اختیاری بولماز، اما امام محمد قاشنده اختیاری بولور.

خيار تعیین :

ایکی یا اوچ دانه نرسه دن برسینی اوچ کور ایچنک خوشلاب آلمق ایچون
اختیار شرط قیلودر، شرعا درست بولوب بوگا (خيار تعیین) نامی یرلمشدر.
بونده شرطلری شونلردر :

۱ — هر قایوسینک بهالری آتالغان بولسون.

۲ — صایلاناق نرسه اوچدن آرتق بولماسون.

۳ — آرادن برسینی بیلگیلاوشول اوچ کون ایچنده بولسون.

(صورة مسئله نیچک؟)

اقاله

قىلغان بىيىنى قايتارشىق و بوز شىق اقاله نامندە در . بائع و مشتري نىڭ رضاقلرى يله حاصل بولور ، بائع ئىمن نىڭ مىثلينى ھم بتونلاينى ، مشتري دخى مبيع نىڭ اوزىنى قايتارشىقلىرى شرطىر ؛ اگر مبيع كيموگان بولسه قالغان قدرندە دە جائز بولور ؛ اما آرتدروب بىرمكى يا كە مبيع بتون حالنك ئىمننى كيموتوب آلمقى اصلا درست بولماز . اگر اقاله مسلمان آدمنىڭ اوتنوى بويىچە ھم آنى قزغانغانلىقىن بولورسە بو وقت (**مَنْ اَقَالَ مُسْلِمًا بَيْعَتَهُ اَقَالَ اللهُ تَعَالَى عَشْرَةَ**)

يَوْمَ الْقِيَامَةِ) حديث شريفنىڭ مفادىچە اقاله ايتوچى الوغ اجرلىر ايله مأجور بولاچقىدر . حاصل معناسى بويىلە در : (بىر كىمىسە مسلمان آدمنىڭ بىيىسىنى قايتارسە الله تعالى قىامت كونىندە اول بىندە نىڭ گناھلىرىنى يارقار) دىمكىدر .

مقدمە نىڭ تىتمەسى

اجاره و بىيوع مكر و ھە بيانندە

اجاره ؛ بىر نرسە نىڭ فائىدەسىن ساتودر كە شرعا درست بولمىقىنە رعايەسى لازم بولغان شرطلىرى باردىر ، اگر شول شرطلارغە طوغرى كىلمىز ايسە اجاره صحىب بولماز . اجارە نىڭ مىثالى خانەنى ايجىنك طور و رفقە ، كىيۇمى كىيۇب فائىدە لىنورگە ، قورالنى استعمال ايتوب فائىدەسىن كورورگە بىر و كىيى در .

اجارە دە رعايەسى لازم بولغان شرطلىرى :

۱ — اجارە گە بىرلگان نرسە نىڭ فائىدەسى معلوم بولو .

۲ — فائىدە لىنو مد تىپىن بيان ايتو . (مىثالى نى كىيى ؟)

۳ — فائىدە بىر ايرىتە قويلغان اجره معلوم بولو .

۴ — اجره ، مقصود بولغان ھم نرسە نىڭ عرفدە بولغان فائىدەسى ايجون بىرلسون !

۵ — اجره اجارە گە بىرلگان نرسە نىڭ اوزىنن حاصل بولغان نرسە بولووى

شرط ايتلماسىن !

۶ — بر نرسەنڭ ذاتى اجاره گە آلمان سزلق .

اجاره گە دائر مسئلەلەر

برنجى: شول صاندىق نىڭ ايجىنىڭ بولغان نرسەنى اوچ آى فائىدەلنورگە سىڭا
اون صوم برابرېنە بېردم دىگاج، صاندىق نە نرسە اولدىغىنى بىلمىكى حالە
ايتولمىش كەسە راضى بولوب آلسەدە بواجاره شرعا فاسد بولادىر، زىرا بونە
صاندىق نە نرسەنىڭ ذاتى دە جنسى دە بىيان ايتىلمىدىكىندىن. برنجى شرط تابولمادى،
اگر بر نرسەنىڭ جنسى گنە بىيان ايتىلسەدە آنىڭ فائىدەسى بىيان ايتىلگان بولادىر،
مثلا شول آطنى اجاره گە بېردم دىو كىي، زىرا معلوم كە آطنىڭ فائىدەسى جىگودىر،
ولو بوسى ايتىلماگان بولسەدە اجاره نىڭ شرطى تابولغان بولور.

ايكنچى: مېن سىڭا شول آطنى مجرد سىرايگە پوتو ايجون، ياكە شول كىومنى
خانە گە ألوب طورو ايجون بش صوم برابرېنە فلانچە مدت كە بېردم دىسە هم
ألوچى قبول ايتوب آلسە بولە اجاره دن بولماز، زىرا بونە دورتچى شرط
تابولمادى، آطنىڭ فائىدەسى جىگو، كىوم نىڭ فائىدەسى كىودر كە سىرايە پوتو،
خانە دە ألوب طورو ايجون گنە اجره بىرو لازم بولماز.

اوچىچى: مېن سىنى بر آى غە كىوم نىگوب طورورغە ياللادم، خدمت حقاڭ
اوزگا اوچ كىوم نىگوك بولور دىسە، ياكە مېن سىنى شول يىكرمى ايكسە كنى كوتاروب
ايلتىمك ايجون ياللادم، شونلردن ايكىسى برابرېنە دىسە بولە صحىح بولغان
اجاره دن سانالماز، بشىچى شرط نىڭ تابولمادىقى ايجون.

دورتچى: مېن سىڭا شول قويلارنى بېردم اوستىندىن بونلرن ألوب فائىدەلنورگە،
ياكە شول بولوننى بېردم پىچانېن جابوب آلورغە، ياكە شول كولنى بېردم بالقىرىن
پوتوب فائىدەلنورگە دىسە بواجاره دە صحىح بولماز، بونە اجاره گە بىيرلگان نرسەلرنىڭ
ذاتى آلتىقى جەتتىن آلتىچى شرط تابولماغان بولادىر. ايمىدى بوندى اى طوغرىلردە
بو طرىقە تجويز مېكىن:

مثلا مېن مقدار بر بولوننى مېن مقدار طورورغە ياكە شونىڭ ياتورغە
بىرور، شونە بولغان پىچاننى آلوچىغە مباح ايتەر، كولنى دىقى قوينوب فائىدەلنو

ایچون بیروور بالقلرنی مباح ایتەر ایشته شول طریقہ تجویز ممکن اولور. (۲)

بیع ده مکروه بولغان اشلر :

- ۱ — جمعه کون اوڭگی اذان قیلنغاچ ایتلگان سودا.
- ۲ — نجش یعنی مشترینی قزقرو ایچون اوچچی آدمنڭ کیلوب بها آرندروی.
- ۳ — بائع مبیعینی آندہ بولماغان صفتلر ایله ماقتاوی.
- ۴ — بائع و مشتری کیلشکان دن سوڭره اوچچی آدم کیلوب مین اوچسزراق صانام، یا که مین قیمتراك آلام دیوب عقدنی بوزمقی در.
- ۵ — احتکار یعنی بار آشلقنی جیوب بها کوتارلسون ایچون صانمای طورودر (اوز زراعتندن حاصل بولغان آشلقنی صاقلانده گناه یوقدر).
- ۶ — آچلق و قتلرندہ اوز یرگندہ محتاجلر بولا طوروب آشلقنی یاغاغه صاودر.
- ۷ — اگر شهر خلقینه یا که بازار بهاسینی بلمای آلد انوب صا توچیننڭ اوزینه ضرر کیلوردای بولسه چیتدن کیله طورغان آشلقلرنی قارشى باروب آلودر. بس شول اشلر جمله سی مکروه عمللردن بولوب بیعنی بوزوشماسلر گناھلی بولورلار.

مقاله اولی نکاح بیاننده

بو دخی مقدمه کبی یدی فصلنی متضمن در

فصل اول

نکاح و آنڭ عقلاً و نقلاً تیموشلی بر اش اولد یغیننی بیان.

نکاحنڭ لسان شرعاً معناسی (عقد خاص موضوع محل الوطی) درکه خاص

بولغان بر عقد درکه، آنڭ سبیلی وطی حلال اولور دیمکدر.

دین و دنیا مصاحت لرینی دخی اللهنڭ قللرینی و رسول اللهنڭ امتیننی

(۲) معلم افندی یونده شول روچه کوب تورلی مثاللر کیتروب شرطلرغه طوغری کیلوب کیلمه یکنی

شاگردلردن سوراب اچاره مسئله لرینی آڭلاقتورا

کوبایتو کبی بر طاقم سبیللرنی مشتیل بولدیفغندن عقلاده تیوشلی بر اشدر.
 (فَانِلْحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنِي وَثُلثَ وَرُبَاعَ) آیه

کریمه سینه دخی (تَنَّاكُحُوا، تَوَالِدُوا، تَكْتَرُوا فَاِنِي اُبَاهِي بِكُمْ الْاُمَّمَ

يَوْمَ الْقِيَامَةِ^(۱)) دخی (النِّكَاحُ سُنَّتِي فَمَنْ رَغِبَ^(۲) عَنْ سُنَّتِي

فَلَيْسَ مِنِّي) حدیث شریفلرینه بناءً شرعا دخی تیوشلی و امر ممدوح در.

اگر شهوت غالب بولوب، حرام غه توشمک خوفی بولسه اول وقت نکاح واجب بولور. اما خاتون حقیبن ادا قیلودن قورقسه، یا که ظلم قیلیق خوفی بولسه اول وقت نکاح مکروه بولور.

مقاله اولی دن فصل ثانی

محرمات فی النکاح = یعنی نکاحی حرام بولغانلرنی بیان

برینک آخرینه نکاحی حرام کسهلر یکریمی بردرکه یدیسسی نسبا یعنی نسل و قوند اشلق سبیلی بولورلر، یدیسسی رضاعا یعنی چیت خاتونلک سوتین ایمو سبیلی حرام بولورلر، دورتیسسی مصاهرة قاینشلق سبیلی حرام بولورلر، ایکیسسی جمعا، بری ده کفر حرام بولورلر.

(۱) بعضیلر «بِکَم» دیوب او ققلری کبی «بِکَم» دیوب او قیانلرده باردور.

اول وقتده املرنک کوبلگی ایله معناسنده بولادر. لکن «بِکَم» دیوب او قو شافع و مقبولره کدر.

(۲) رغبة کلمه سی (عن) ایله استعمال ایتولسه، یوز دوندر و، اعراض ایتوا معناسنده بولوب، (فی) ایله استعمال ایتولسه، فزغو، میل ایتو معناسنده در.

نسبا حرام بولغان يىدى كەسەلەر بونلردر كە شوگا دليل بولغان آيە كرىمەنىڭ تفسىرىنىڭ جەملەسى كورساتولەدر . (سورة نساء)

أَسْتَعِيذُ بِاللَّهِ : حَرَمَتْ عَلَيْكُمْ

۱ - أُمَّهَاتِكُمْ أَوْزَانَا لِرِيكُز!

۲ - وَبَنَاتِكُمْ دَخَى أَوْز قَزَلِرِيكُز!

۳ - وَأَخْوَاتِكُمْ وَقَز قَرْنِدَ اشلِرِيكُز!

۴ - وَعَمَّاتِكُمْ وَأَنَا كُزَايِلَه بَرطوغمە قَز قَرْنِدَ اشلِرِيكُز!

۵ - وَخَالَاتِكُمْ وَأَنَا كُزَايِلَه بَرطوغمە قَز قَرْنِدَ اشلِرِيكُز!

۶ - وَبَنَاتُ الْأَخِ دَخَى اير قَرْنِدَ اشِيكُزنىڭ قَزَلِرَى!

۷ - وَبَنَاتُ الْأَخْتِ دَخَى قَز قَرْدَ اشِيكُزنىڭ قَزَلِرَى ديمكىدر .

رضاعا حرام بولغانلىرى

۸ - وَأُمَّهَاتِكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ دَخَى سزگە سوت ايمزگان آنالرىكُز

حرام بولدى .

۹ - وَأَخْوَاتِكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ دَخَى ايمودن بولغان قَز قَرْنِدَ اشلِرِيكُز

حرام بولدى ديمكىدر .

رضاعا دَخَى: بنت، عمه، خاله، بنت اخ، بنت اخت حرام بولمىقلە مېموعسى

دَخَى يىدى بولور .

مصاهرة يعنى قاينىشلاق سببلى حرام بولغان دورتيسى:

۱ - أم زوجته - يعنى خاتونينىڭ آناسى ، كبراك خاتونغه وصول بولسون

وكبراك بولماسون .

۲ — بنت زوجته - یعنی خاتونینک قزی، اگر خاتونغه وصول بولغان بولسه؛ اما وصول بولماغان بولسه اول وقت آناسینی طلاق ایتوب قزینی آلسه ده جائز بولور .

۳ — حلیلة ابنه - یعنی صلیب اوغلینک خاتونیدر .

۴ — منکوحه ایبه - یعنی آناسینک نکاحلمشی حرام بولور . حاصل کلام اوگای آناسی، کیراک آناسی آفی وطی قیلغان بولسون، کیراک بولماسون .
جمعا حرام بولغان ایکیسی :

۱ — جمع بین الاختین - یعنی برسین ایر ، ایکهچیسین خاتون فرض قیلوب قاراغانده آرالارنک نکاح صحیح حاصل بولمازای ایکی قزقوند اشنی جمع حرام در .
۲ — الزیاده علی الاربع - یعنی دورت اوستینه ینه آرتدرو حرام در، کم فی بولسه ده .

کفرا بولغانی

مؤمن ایله کتابیدن غیر خاتوندر، آنلرنی نکاح صحیح بولماز .

یوقاریغی آیه کریمه نک آخری بولغان (وَأَمْهَاتِ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبِكُمْ

اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ
وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا

رَحِيمًا) قول شریفلریله شول کورستدیکمز کمسه لر نک نکاحلری حراملقلری بیان ایتلمشدر .

دخی :

اوزی ایله زنا قیلغان، یا که شهوت ایله فرجین کورگان بر خاتوننک قزینی

و آناسینی نکاح حرام بولور . اوشنداق بر خاتون بر ایرنی شهوت ایله طوتسه اول ایرننگ آناسی هم اوغلی بو خاتونغه حرام بولور . وبو شهوت ایله طوتنق سببلی بولغان حراملق یا گلشلق ایله طوتقانده ده حاصل بولور ، مثلا بر خاتون یوقو آراسنده یا گلش ایریننگ اوغلینی شهوت ایله طوتسه ایرینه حرام بولوب اولور ، یا که ایر ؛ خاتونی فرض قیلوب کیلینینی شهوت ایله طوتسه کیلینی اوغلینه حرام بولور .

مقاله اولی دن فصل ثالث

رضاع بیاننده :

رضاع لغتده صورق در ، شریعتده مدت مخصوصه ده یعنی بالاغه ایکی یاش یارم اولدیغی حالده بر خاتوننی ولو بر کره گنه بولسون ایوب آنده حرمة رضاعیه و آنالی ثابت بولمقدیر ، شول مدت ایچنک بر بالا بر خاتوننگ سوتین ایسه (يَحْرُمُ مِنَ الرِّضَاعِ مَا يَحْرُمُ مِنَ الْوَالِدَةِ) حدیث شریفنگ مفهومچه نسبا بولغان صورتده حرام بولاچق کیمسه لر جمله سی حرام بولوب اولور لر ، بریننگ آخرینه نکاحی صحیح بولماز .

رضاع ایسه شریعت اسلامیه ده درست بولوب ، قبل الاسلام دخی عربلر آراسنده شایع بولغان عادتلردنر . لکن کورکام خلقلی خاتوننی اختیار قیلو تیموشلیبر .

رضاع غه دائر بر قدر مسائل

۱ — بر خاتون ایکی یاش یارم دن کیم بر قز بالانی یا گلشقنه بولسه ده ایمزگان بولسه شول قزنی اوسکاندن سوکوره ایمزگان خاتوننگ ایرینه نکاح درست توگل (نی ایچون؟) اوشنداق شول خاتون شول قزنی اوزیننگ اوغلینه آلوب کیلون ایتوی درست توگل (نی ایچون؟) دخی شول خاتوننگ انسینه ده شول ایمکان قزنی نکاحلاو درست توگل (نی ایچون؟) (۱) .

(۱) بس معلم افندی بوند ، شول طریقہ مسئله لر کیتوروپ نی ایچون علم جوازن شا کردلردن آیتدروپ آنلرنگ ذهنلرینی اونکارور!

ب — بر خاتون رضاع مدتک اوزىنىڭ سوتىنى صاوبوب طعامغه قوشوب آشاتسه امام اعظم فاشنده حرمة رضاعيه ثابت بولماز.

ج — اگر رضاع مدتده سوتنى صیوق نرسه گه قوشوب بیرسه غلبه اعتبار قیلنور، سوت غالب بولسه حرمة رضاعيه ثابت بولور، غالب بولماسه حرمة رضاعيه ثابت بولماز.

د — اگر رضاع مدتده بر بالاغه ایکی خاتوننىڭ سوتى قوشلوب اچرتلسه، امام اعظم ایله امام ابویوسف قاشندک قایسی خاتوننىڭ سوتى غالب بولسه تحریم اول خاتون سوتینه متعلق بولور، اما امام محمد قاشنده هر ایکسینىڭ سوتینه تحریم متعلق بولور.

مقاله اولی دن فصل رابع

نکاحنىڭ شرطلرینی بیان:

نکاحلری بر بیرینه درست بولماغانلر (محرم) دیوب، نکاحلری درست بولغانلر (نا محرم) دیوب آتالادر، ایمدی نکاحلری درست بولغان کیمسه لرنىڭ آرالرنده نکاح حاصل بولمقى ودرستلىكى ایچون بش شرطى باردر آنلر: عقد، حضور شاهدین، رضاء طرفین، مهر، کفایت در. شول بش شرطى برام برام
 ۲ ۳ ۴ ۵
 بیان ایتلم:

۱ — عقد:

ایجاب و قبول ایله یعنی کیا ووزنىڭ، یا که وکیل لرنىڭ آلدیم بیردم قیلمقلری ایله طابولا طورغان اشدر، متعاقدین یعنی عقد قیلوچیلرنىڭ اوڭگسینىڭ سوزى ایجاب، ایکنچیسینىڭ سوزى قبول دیوب آتالادر.

بو ایجاب قبول لفظلرنىڭ هر ایکیسى اونکان زمانغه دلالت قیلا طورغان سوزلردن بولورغه کیراک، یا ایسه برسى اونکان زمانغه دلالت قیلا طورغان، ایکنچیسى امر لفظلردن بولسه ده عقد بولور. مثاللری: مین سینىڭ قزگنى جفتلندیم دیگانده قزنىڭ آناسى سینگا قزى جفتلندردم دیسه، یا که برسى میگا قزگنى جفتلندر

دیگانه قز آتاسی جفتلندردم دیوب جواب بیرسه ایجاب قبول تمام بولادر .
 اما قزگنی میگا جفتلندرسک دیگانه قز آتاسی جفتلندردمن دیوب جواب بیرسه ده
 عقد بولمیدر، زیرا بونلر اوتکان زمانقه دلالت قیلا طورغان سوزلردن توکلدر.
 نکاح عقدنده ایجاب قبول لفظلرینه: تزوج، هدیه، خاتونلق، نکاح، جفتلیک
 کبی سوزلردن قایسی استعمال قیانسده درست بولادر. (مثاللرینی کورسانکز!)
 کباو ایله کیلن مجلس عقدده هر ایکسی حاضر بولاسلر اشارت برله تعیین
 اینتلهده عقد درست بولور، اگر آنلر حاضر بولماینچه وکیل وولیلر یگنه بولورسه
 اول وقت هر ایکسینک اسملریله بلدرمک اگر اسملری ایله ده بلنمسدای بولسه
 آتا و بابالرینی ذکر ایله بلنرمک لازم بولور.

صورة عقد: مثلا کریم آغا سین اوزکنک قزگ زیتونهنی ایلی صوم مهر
 برابرینه عبدالله عبدالرحمن اوغلینه حلال خاتونلقغه وکاله ولایه قبول قیلوب
 بیردگمی؟ سین کم عبدالرحمن آغا اوزکنک اوغلی عبدالله غه کریم قزی زیتونهنی
 ایلی صوم مهر برابرینه حلال خاتونلقغه وکاله ولایه قبول قیلوب آلدگمی؟
 دیگانه هر ایکسی بیردم آلمد دیسه لر عقد نکاح تمام بولور. (اگر باشقه شرطلری ده
 طابولغان بولسه) خطبه شرط ایماز، لکن عقدنک خطبه سوکنده بولمقی سنت هم
 ادبکه غایت موافق بر اشدر.

۲ - حضور شاهدین:

یعنی ایکی ایر شاهدنک، یا که بر ایر، ایکی خاتون شاهدلرنک مجلس
 عقدده حاضر بولوب ایجاب هم قبول لفظلرینی بریولی ایشتمکلی شرطدر.
 آیرم آیرم شاهدلر حضورنده عقد اجراء قیلسلر درست بولماز دخی شاهدلرنک
 عاقل، بالغ، حر بولمقلری ده شرطدر.

۳ - رضاء طرفین:

یعنی نکاح ایتوله طورغان یکت ایله قزنگ شول نکاح غه راضی بولشمقلری
 شرطدر، اگر بر طرفقنه راضی بولماسه ده نکاح درست بولماز. یکتنی زوج
 قزنی زوجه دیوب تعبیر ایته بز.

زوجه نكاح رضالقی استینان یعنی نکاحه اذن صور او ایله بلنور. اگر زوجه نكاح اولگی نکاحی بولسه هم اذن صور اوچی آتاسی، یا که آتاسی قوشقان کشی بولسه اذن صور اغان وقتنه قزدن انکار علامتی کورنمسه شول کفایه در، رضالقینی آچق بلسر ماسه ده رضالقیندن سانالور، اما آتاسندن باشقه ولی و وکیلی اذن طلب قبلسه، اول وقت ده صراحة رضالقی شرطدر.

دهی زوجه اولده بر نکاح کورگان بولسه اذن صور اوچی کم گنه بولسه ده صریح اذندن باشقه نکاح تمام بولماس. هکذا زوج رضالقییه.

نکاح فضولی:

اگر بر طرف نكاح خبرندن باشقه نکاح اینتلسه نکاح فضولی نامنک بولوب درست در. لکن بونک حکم شولدر که؛ بلمی قالغانی نکاح خبرینی ایشکاندن سوکره رضالقی بیرسه نکاح درست و شرعی بولوب کیتهر، اگر رضالقی بیر ماسه نکاح ویران بولور. نکاح وقتنه خبردار بولا طور و بلسر رضالقی معلوم بولماسه سوکره راضی بولسه ده نکاحی نکاحدن سانالماز.

ع - مهر

(فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً)

آیه کریمه سینک دالترینه بناؤ نکاحنک مهر برابرینه بولمقی واجب در. اقل مهر اون درهم در که شوندن کیم که رضالسه لرده اون درهم لازم بولور. اگر اون درهم دن آرتق مهر آتالغان بولسه نی قدر بولسه ده زوجنک تولا مکی لازم بولور. آتالغان مهر نی وقت نکاحه بیرمک لازم بولور، اگر بر قدرینی وقت نکاحه بیروب بر قدری سینتی سوکره غه قالدرسه لر، رضالقلری ایله بولغانده بوده شرعا درست، نکاح وقتنه بیرلگانی (مهر معجل)، قالغانی (مهر مؤجل) ناملرنده بولورلر.

مهر معجلنی آلتانچه خاتون اوزینی ایرینه طابشر ماسقه اختیاری باردر. اما مهر مؤجلنی ایسه نکاح باقی بولغاننک زوج تسلیم ایتمی طور سه ده گناهللی بولماز،

زیرا آنک تسلیم وقتی خلوت صحیحہ دن سوگرہ طلاق ایله، یا کہ خلوت صحیحہ دن قبل بولسده زوجین دن برسی نڭ وفات بولووی ایله نکاح کیسلگان صورتده در.

بوگا دائر بر قدر مسائل:

۱ — مسئله: اگر برده مهر سویلاما نیچه نکاح قیلغان بولسهر بوده شرعا درست در، زیرا بووقت مهر مثل بیرمک لازم بولور. مهر مثل قز نڭ بر طوغمه لرینه قاراب بیرلور. اگر بر طوغمه لری بولماسه آناسینڭ قز قوند اشلرینڭ مهرینه قاراب بیرلور، آناسینڭ مهرینه قارالماز.

ب — مسئله: ایر مهر مسمانی یعنی آنالغان مهرنڭ بارچه سینى خاتونغه طابشروی یعنی آنده خاتوننڭ حقى ثابت بولادر، آرالارنده خلوت صحیحہ بولغاندن سوگره طلاق ایتلگان صورتده، یا ایسه خلوت صحیحہ بولماسه ده زوجین دن برسی وفات اینگان تقدیرده.

ج — مسئله: بر قزغه یوز صوم مهر آنالغان بولسه نکاحدن سوگره خلوت صحیحہ دن الك ایر بونی طلاق قیلسه، آنالغان مهرنڭ یارتیسی بولغان ایللی صومنیگنه بیرور (۲).

د — مسئله: هیچک مهر آنالمی نکاح ایتلگان بر خاتوننى ایری خلوت صحیحہ دن قبل طلاق قیلسه بو خاتونغه متعه یعنی بر قات کیوم بیرمکلیکی لازم بولور. خاتوننڭ درجه سینه قاراب کولمهك، یا ولق، باش بورکانچیگی کیی نرسه لر بیرلور (۳).

(۲) وان طلقتموهن من قبل ان تمسوهن وقت
 سورة بقره ۲۳۶ آیتنڭ موجیبی
 فرضتم لهن فریضة فنصف ما فرضتم. الخ

(۳) لا جناح علیکم ان طلقتم النساء ما لم تمسوهن
 سورة بقره ۲۳۷ آیتنڭ موجیبی
 او تقرضوا لهن فریضة وتمعوهن. الخ

خلوت صحیحہ شولدرکہ: حسا، یا ایسہ شرعا، یا ایسہ طبعاً، وطی دن مانع برنرسہ بولمادیغی خالد خانون ایله ایرننگ آولانگ بولمقلری وکورشمکلریدر. مثلاً: وطی دن مانع نرسہلر آورو، رمضان روزہسی، یا ایسہ برسیننگ احراملی بولمقی، یا ایسہ خاتونننگ حیض ونفاس کورہ طورغان وقتی بولمقی در. بس شوندا ی سبیلردن برسی بولغانده خانون ایله ایرننگ کوروشوی صحیح بولغان خلوتدن سانالماز.

۵ - کفائت:

یعنی ایرننگ خاتونغه کفو بولمقی شرطدر، بناءً علی هذا بر خانون اوزینہ کفو بولماغان بر ایروگہ بارسہ ولی لریننگ بو خاتوننی آیروب آلولری ممکن در. اما کفائت ایر جانبندن بولمقدر، خاتون جانبندن معتبر توگلدر. عربلر نسل ونسبک کفو بولوب بولمادیغین اعتبارغه آلالر، اما عجملر ایسہ اسلامده، آزادلقده، دیانتده، بایلقده، هنرده ایرننگ خاتونغه کفو بولوب بولمادیغنی اعتبارغه آلالر، بو وجهله اوزینگه مسلمان بولغان بر ایر اوزی ده آتاسی ده مسلمان بولغان بر خاتونغه کفو توگلدر، یا ایسہ اوزی ده آتاسی ده مسلمان بر ایر اوزی آتاسی هم باباسی یعنی آتاسیننگ آتاسی مسلمان بولغان خاتونغه کفو بولماز؛ اما اوزی هم آتاسی دخی آتاسیننگ آتاسی مسلمان بولغان بر ایر کوب آتالری مسلمان بولغان خاتونغه کفودر. آزادلقده دخی شول روشپه یورتلور. دیانتده کفائت شرط بولدیغینه بناءً فاسق بر ایر صالحه بولغان قرزغه کفو توگلدر، بایلقده دخی کفولک کیرا کلیمکینه بناءً مهر معجل ونفقہنی مالک بولماغان ایر بای خاتونغه کفو توگلدر؛ اما مهر معجل ونفقہنی مالک بولسه بای خاتونغه ده کفو بولور.

هنرده کفائت شرط ایدی، بناءً علی هذا تیری ایلاوچی، یا ایسہ چیلاک بویاووچی بر ایر اپتیک مغازہسی طوتوچی، یا که اصل طاشلار ایله سودا قیلوچی بر خاتونغه کفو توگلدر.

مقاله اولی دن فصل خامس

نکاحنڭ آداب وحققرینی بیان ایتەر

(مَنْ نَكَحَ الْمَرَّاةَ لِمَالِهَا وَجَمَالِهَا حُرِّمَ مَالُهَا وَجَمَالُهَا)

وَمَنْ نَكَحَهَا لِدِينِهَا رَزَقَهُ اللَّهُ تَعَالَى مَالَهَا وَجَمَالَهَا (حدیث شریفینڭ

مفهومی اوزره مالی کوب بولغان، اوزی پییر بولغان خاتوننی گنه صایلاودن بیگراک دیانتی وانصافی بولغان هم نسب جهتندن معتبر بولغان خاتوننی اختیار قیلیمق در؛ حدیثنڭ حاصل معناسی بویله در: (بر کیمسه خاتوننی مالی وجمالی ایچونگنه نکاحلانسهمالندن وجمالندن محروم قالور وبر کیمسه خاتوننی دیانتی ایچون نکاحلانسهمالندن اول کیشبگه خاتونینڭ مالینی وجمالینی ایرشدورور) دیمکدر.

الوغلر اینکانلر خاتون ایردن دورت اوزنک کیم بولسون ودورت اوزنک ایرندن آرتق واوستون بولسون دیوب. ۱- یاشک، ۲- بویک، ۳- نسبه. ۴- مالک خاتون ایرندن کیم بولسون، اما ۱- کورکاملکنه، ۲- ادبده، ۳- خلقده، ۴- تعوالقده خاتون ایرندن آرتق بولسون!

آرتق اوزون، یا که آرتق تبانهک خاتوننی اختیار قیلیمق، ادبسز وفاحشه خاتوننی اختیار قیلیمق، یاش بولا طوروب قارچقنی، یا ایسه قارت بولا طوروب یاش بر قزنی اختیار قیلیمق، غیبت سویلاوچی وکوب کولوچی خاتوننی اختیار قیلیمق نکاحنڭ آدابندن خارج اشلدر.

باکره قز آلمق، آلو نیتی ایله نکاحدن اوّل قزنی قارامق وکورمک. مهرنی آرتق قیلماز سزلق، کیلون وقودالر قوطلاب ریاسز هدیهلر بیرشمک، نکاحنی آشکاره قیلیمق، وجمعه کونی کبی مبارک کونلرده قیلیمق، طوی ایتوب قرداش قبیلهنی طعاملاندرمق، تفاخر واسرافدن باشقه طوی مجلسلری یاصامق نکاحنڭ آداب وحققریندر.

مقاله اولی دن فصل سادس

نکاح سبیلی زوجین آراسنده ثابت بولغان اشلرنی بیان ایتەر

زوج ننگ زوجه اوزرنده بولغان حقلری :

خاتون ایرینک هر بیورغین طگلار ، ایرینک رخصتندن باشقه بر اشک قیلماز ، اذنسز خانه سندن چغوب یورماز ، هم اوز خانه سینه ایرینک اذنتندن باشقه قوناق کرتمز و آنلرغه یعنی کیلگان قوناقلرغه ایرینک رخصتندن باشقه طعام بیرمز ، گرچه اوزینک قوند اشلری بولسه ده ، (مگر آنا آناسینی هفته ده بر کره ، باشقه محرم قوند اشلرینی یلده بر کره ایرینک رخصتندن باشقه ده خانه سینه کرتمکی جائزدر) اوز بالاسینی هم ایرینک بالاسینی و باشقه چه ایرینک یاقنلرینی الوغلار ، ایرینک مالندن رخصتندن باشقه صدقه بیرمز ، زوجینه تیوشلی خدمتلرنی ، و عرفک خاتونلر اشلی طورغان خانه ، ایچنده گی اشلرنی اشلر (آش پشرو ، خانه فی جیوشدرو ، کیوم یوو ، یاماو نگو کبی اشلردر) .

خاتون ننگ ایر اوزرنده بولغان حقلری :

ایر خاتونینی اوزلرینه موافق درجه ده نفقه لندرور هم کیوندرور ، یاتمق طورمق و نرسه لرینی قویمق ایچون مخصوص اورنلرینی حاضرلر ، اسراف بولماسدای قدرده صارانلق قیلماز . برده عیبی بولمدیغی حالک اورشماز ، شلته له مز شرع شریف که مخالف اشلرینه اصلاراضی بولماز ، شرع غه مخالف اشلری کورنمدیکی حالک برده یوقدن خاتونینه به یلانوب آنی رنجتمز ، خاتونی اوزینه ضرور مسئله لرینی بلمز ایسه آنلرنی اوگراتور و بلدرور ، خانه طشنک بولغان اشلرنی جمله سین ایر اوزی اشلر ، خانه ایچنده گی اشلرنی ده خاتون اختیاراً اشلاماسه آنی کو چلاب قوشا آلماز ، اگر خاتون یاش بالاسینی ایهمزه سه ده ایر آنی کو چلاب قوشا آلماز ، بلکه ایهمزچی خاتون یاللار ، خاتون اوزی رضالق کورستماگانک ، ایر اوزینک قوند اشلرینی هم ایکنچی خاتونندن بولغان بالاسینی آنک یاننده بولمه سنده طونماز . بس زوج ایله زوجه آراسنده شونک کبی حقلر باردرکه جمله سینه رعایه لازم

بولور . یوقسه خاتون آلمق کونی تونی خدمت ایتدور ایچون بر اسیره آلمقن عبارت توگلدیر که شول اسیره گه کیاونک آناسی خصوصاً سکللری باش و حاکم بولوب بیچاره نی تلاسه لر نی شلاتسونلر .

مقاله اولی دن فصل سابع

قسم - یعنی خاتونلر آراسینی تیگزلمک بیاتنده

الله تبارک و تعالی قرآن الکریم ده (فَانِكْحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنْ

النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ) یعنی سز خاتونلر دن کوگکیز گه خوش بولغانلر نی

ایکینی ، اوچنی ، دورتنی آلیکز دیوب دورت که قدر خاتون آلورغه رخصت بیرسه ده شولوق آیتنک آخرنده (فَانِ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوْا فَوَاحِدَةً)

دیوب بیورادر . معناسی : (اگر آرالرینی شریعت قوشقاچه تیگزلاودن قورقسه کز برنیکنه آلیکز) دیمکدر . بس ضرورت اقتضاسیله بردن زیاده خاتون آلنسه ده

تیگزلاوده اصلاً قصورلق قبلورغه یارامی در تا که (مَنْ كَانَتْ لَهَا اِمْرَاتَانِ

وَمَالَ اِلٰى اِحَدِيْهِمَا فِي الْقِسْمِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِشَقَّهُ مَائِلًا)

حدیث شریفینک مفادینچه قیامت کوننده بر یاقعه چالش یورلماسون ! معنای حدیث بویله در : (بر کشینک ایکی خاتونی بولسه تیگزلاوده بونلر دن برسینه میل قیلسه (آوشسه) بو کشی قیامت کوننده الله تعالی حضورینه بر یاغی آوشقان حالده یعنی چالش بولوب کیلور) دیمکدر .

ایمدی بردن آرتق خاتونلری بولغان کشی گه نیوشلی بولادر : هر قایوسین بردای نفقه لندرمک و بردای کیوندرمک و هر قایوسینه مخصوص خانه ، یا که طایع بولمه حاضرلمک ، کیچ یانلرینه یاتونی نوبت ایله قیلوق .

سفرگه آلوب چغوده نوبت لازم بولماسه ده یعنی استاگان خاتونن آلوب کیتو جائز بولسه ده قرغه صالدرمق طاغین اولی و اوفق در .

لکن بودرجه بیگزلاگان کسه لر سیراک بولادر؛ خصوصاً بزنگ بویرلرده بر کسه قاینشلرینه اوپکالاسه ده قزلری اوستینه خاتون آلمق وبرقارت بریاشکه کوز توشر سه مقصودینه ایرشمی طوقتامق عادتق میدان آلدیغندن قرآن الکریم ننگ

(فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً) نظم جلیلیه آرتق اطاعت قیلونمی در .

مقالهء ثانیه طلاق بیاننده در

بودخی یدی فصلنی متضمن در

فصل اول

طلاق ننگ نه بولدیغینی و شریعت مطهرهء اسلامیه ده نه ایچون آکا

رخصت بارلیغینی بیان

طلاق لغتک کینار و معناسنک در، شریعتک ایسه (رَفَعَ قَيْدَ النِّكَاحِ فِي الْحَالِ

أَوْ الْمَالِ بِلَفْظٍ مَّخْصُوصٍ) عباره سیله تعریف ایتوله در. معناسی: (نکاح

باغنی کوتر مکدرکه، حاضر، یا ایسه کیلا چکده خاص بولغان سوزلر (ایله) دیمک بولور.

ضرورت شرعیه و قوعنده مثلان زوجین آراسنده محبت بولما اینچه حرامغه و گناهغه

چومو احتماللری بولغانده، یا خود خاتون فاحشه بولوب کیتوب، آیرلماغان صورتده

ایرننگ آندن کوب تورلی ضررلر کورمک خوفی بولغانده طلاق درست و مباح

معامله لرنگ برسیدر. لکن ضرورت شرعیه بولما اینچه مطلق اوصالقی و خلقتسزلق

ایله طلاق قیلو فنا و مکروه هم انسانیت دائره سندن خارج اشلردن در؛ بناء علی هذا

(ابْغَضُ الْحَلَالِ إِلَى اللَّهِ الطَّلَاقُ) هم (تَزَوَّجُوا وَلَا تَطْلِقُوا فَإِنَّ

الطَّلَاقَ يَهْتَزُّ مِنْهُ الْعَرْشُ) دخی (أَيُّمَا امْرَأَةٍ سَأَلْتَ زَوْجَهَا

طَلَّاقًا مِنْ غَيْرِ بَأْسٍ فَحَرَامٌ عَلَيْهَا رَيْحَةُ الْجَنَّةِ) حدیث شریفلری

روایت ایتلەشدر. حاصلە معنالی بویله در: برنجی حدیث نڭ (شرعا مباح اشلر نڭ الله تعالی قارشنده خوش کورنمگانرا کی طلاق در) دیمک بولور.

ایکنجی حدیث نڭ: (نکاحلانکیز لکن طلاق قیلما کیز، زیرا طلاق سبیلی عرش تترار) دیمک بولور.

اوچنجی حدیث نڭ: (ضرورة شرعیه دن باشقه ایرندن طلاق صور اغان خاتونغه جنت نڭ ایسی حرام بولور) دیمک معنالرنده درلر.

عذر شرعی نڭ وقوعنده طلاقه رخصت بارلغی بیک کوب تورلی مصاحت لرنی جامع در. مثال ایچون دیورم که زوجین آراسنده محبت بولماغان صورتده، اگر طلاق ایتومکن بولماسه بو ایکی مخالف قیلر نیچک بر برسیمه ایلاشوب طور سونلر، البته بونلر ایکیسی ایکی طرفه آیرلوب کینته چکده تورلی فسق ونجش عمللرده یوریه چکلر وبو اش دخی کوب بولاچاغندن بونلردن طوغان بالالرنکڭ حسابی کوب بولاچق، اما حقیقی آنالرنی نڭ حسابینه کم چغاچق؟ بناءً علی هذا بوکی بالالرنی اوسترمک ایچون بر تربیه خانه نڭ صالمنقی لارم بولوب وشوندنی قدر مسلمان بالالری ولد زنا نامینی آلوب یاناچق، حمد بولسونکه مسلمانلر آراسنده بوندای اشلر وبوندای خانه وبالالر یوقدر وبولمایه چقدر، زیرا مسلمانلرغه عذر شرعی وقوعنده بار خاتوننی طلاق قیلورغه یاخود ایکنجی نی آلورغه رخصت بولدیغی سویلا دیکمز کی مدھش حاللری قابلامقده در.

شریعت قوشقانچه سنت روشنچه طلاق قیلغانده عذر ایله بولورسه ایر گناھلی توگلدر.

مقالهء ثانیه دن فصل ثانی

طلاق نڭ نوعلرنی بیانده در:

طلاق اوچ نوعدر که هر نوع نڭ اوزینه مخصوص احکام شرعیه سی باردر. آنلر: طلاق رجعی، طلاق باین خفیف، طلاق باین غلیظدر، ایمنی شونلرنی برام برام بیان ایتلم.

طلاق رجعی :

یعنی یا گادن عقد و تجدیددن باشقه ایرنڭ خاتونغه قایتووی ممکن بولغان طلاق در . طلاق لفظینه باشقه سوز و صفت قوشما یچه غنه آیتلسه هم آندن غیر سوز آیتلماسه شول طلاق (طلاق رجعی) بولور . مثلاً: (سین میندن طلاق ، مین سینی طلاق قیلیم ، میندن سین طلاق بولدڭ) دیسه بر طلاق واقع بولور ، کیراک طلاقنی نیت قیلغان بولسون ، کیراک قیلماغانده بولسون ، ایکی یا اوچ لغظلرینی قوشماسه گرچه بردن آرتقنی نیت قیلغان بولسه ده همان بر طلاق واقع بولور . اگر خاتونینه مین سیندن طلاق دیسه اول وقت طلاق واقع بولماس .

طلاق رجعی نڭ حکمی :

طلاق رجعی نڭ وقوعی دورت شرط اوزره در ، برسی گنه طا بولماسه ده طلاق رجعی بولمیدر . آنلر : برنجی صریح طلاق لفظی ایله بولسون هم آگا باشقه صفت آرتدر لماسون ، ایکنجی : طلاق اوچدن کیم بولورغه تیوش ، اوچنجی : طلاق مال برابرنده بولماسه تیوش ، دورتجی : خاتون وطی قیلنغان بولورغه کیراک قبل الوطی بولماسون .

بس شول شرطلرغه طوغری کیلوب طلاق رجعی برله طلاق قیلنغان خاتون عدق طولغانچه همان ایرینڭ نکاحنڭ بولور ، ایرینه کورنمکی هم آنڭ کوڭلی توشسون دیوب زینتلانمکی و اوزین ماطور کورساتورگه طرشمقی عدقی ایچنده درست بولور ، وشوڭا اجتهاد ایتەر . اگر عدت ایچنده زوجی رجوع قیلسه درستدر ، اوڭکجه خاتونی بولوب آورلور ، یا گادن عقد و شاهدلرغه احتیاج توشمز ، اما شاهد اقامت ایتلورسه مستحب عمللردن بولوب کیتار .

رجوع طریق : عدت ایچنده ایر خاتونینه مین سینی ینهدن خاتون لفقده آلدیم ، یا که مین سینی طلاق قیلودن قایتیم دیسه ، یا ایسه شهوت ایله طوتسه ، یا که اوبسه رجوع قیلیم دیماسه ده رجوعدن سانالور ، طلاق ایتلمش خاتون عدت ایچنده ایرین شهوت ایله طوتسه ایری آچولانماسه همان رجوع بولور ، گرچه رجوع قیلدیغینی خاتونینه بلدرماسه ده ، لکن بلدرک افضلدر . اگر ایر

رجوع قىلىم دىگانە خاتون عدتم طولدى ايندى دىسە ، طولاراق وقت اوتكان بولسە خاتون سوزى اعتبارغە آلنور رجوع بولماس ، اگر عدت طولاراق وقت اوتماگان بولسە رجوعى درست بولور .

طلاق باين خفيق :

طلاق لفظينه بر صفت قوشوب ايتكانده واقع بولادر ؛ مثلا (سىن ميندن قاطى طلاق ، زور طلاق ، يمان طلاق ، قارانغو طلاق ، اوزون طلاق) كېي سوزلرنى ايتكانده اوچ طلاق بولونى نيت ايتماسە بر طلاق باين واقع بولور . ياييسە طلاق نيتى ايله : (سىن ميگا حرام ياييسە مين سيگا حرام) دىسە دخى طلاق اراده سىلە (بار كيت ، سىن ميندن آيرلدىڭ ، بار آتالرگە قايت !) دىسە همان طلاق باين واقع بولور . خاتوننىڭ رضالقى ايله مال برابرندە طلاق قىلسە همان باين واقع بولور ، بونى خلع دبورلر بىلانى آلتندە كىلاچك .

طلاق باين نكاحى :

طلاق باين برله طلاق قىلنغان اير خاتونينه نكاحسىز رجوع ايتە آلماز ، اگر خاتوننىڭ رضالقى ايله بولسە نكاح ايله رجوعى درست بولور ، عدت اىچىندە بولسە دە . دخى باين ايله طلاق قىلنغان خاتوننىڭ عدت اىچىندە زىننلانمىكى هم ايرينه كورنمكى حرام در .

طلاق باين غليظ :

خاتوننى اوچ طلاق ايله طلاق قىلودر ، ياكە عمرندە قىلغان طلاقلىرى اوچكە جىولوب خاتونينىڭ اوچ طلاق ايله طلاق بولوويدىر . بو صورتدە خاتون ايرينه حرمة مغلظه ايله حرام بولور ، نكاح ايله دە اير خاتونينه رجوع قىلا آلماز . مگر تحليل ايله رجوعسى ممكن در .

تحليل صورتى ؛ عدتى طولغاندىن سوڭ خاتون ايكىچى ايرگە نكاحلانتوب ، اول اير ايله خلوت وجماع بولغاندىن سوڭرە بر بر سبب ايله اول ايردە بونى طلاق قىلسە ، آندىن سوڭرە توشلى بولغان عدتى طولسە اولكى ايرينه نكاحى درست

بولور والا درست بولماز. اما ايكنچى ايرنكاحلانچاق بو خاتوننى جماع قيلمای
طلاق قبلسه بو خاتوننڭ اولگى ايرينه نكاحى همان حرام بولور .

مقالهء ثانيه دن فصل ثالث

طلاقنڭ اهلى و واقع بولا طورغان سوزلر بياننده

طلاق ايتوچى عاقل بولمق ، ديوانه ايله صبى نڭ خاتونلرى بولوب گرچه
طلاق قبلسه لرده طلاقلى واقع بولماس ، يوقلاوچى كمسه يوقى حالنده طلاق
قبلسه واقع بولماز. اما ايسرك كمسه نڭ طلاقى هم كوچلانوب قيلدرلغان ، ياكه
اويناب قيلنغان طلاقلى واقع بولور .

دخى بر كشى بتون گوده گه ايتوله طورغان سوزلر گه طلاقنى يالغاب خاتونينه
ايتسه همان طلاق واقع بولور . مثلاً : موينڭ ، باشڭ ، جانڭ ، تنڭ ، گوده نڭ
طلاق ديسه واقع بولور . دخى يارتڭ ، اوچدن برڭ ، يا ايسه دورتن برڭ طلاق
ديسه همان واقع بولور . اما قولڭ ، آياقڭ ، آرقاڭ ، قورصاغڭ طلاق ديسه
واقع بولماز . اگر خاتونينه سين يارتى طلاق ، يا ايسه چبرك طلاق ديسه همان
بر طلاق واقع بولور .

مقالهء ثانيه دن فصل رابع

تعلق طلاق بياننده

(تعلق طلاق) طلاقنى بر نرسه گه باغلامق ديمكدر . ايمدى بر كمسه
خاتونينڭ طلاقىنى بر اش گه باغلاسه شول اش پيدا بولغانده طلاق واقع بولور ؛
مثلاً : (سين شول يورتقه كرسه نڭ طلاق) ديوب خاتونينه ايتسه خاتون مذكور
يورتقه كرسه طلاق بولور .

بو فصل غه متعلق بر قدر مسائل :

۱ — مسئله : اير خاتونينه ايتسه (سين شول كيومنى كيسه نڭ طلاق) ديوب ،
يا ايسه (مين كيبتمه كرسه سين طلاق) ديسه خاتون بر مرتبه شول كيومنى كيسه ،
ياكه اير بر مرتبه شول كيبتمه كرسه بر طلاق واقع بولور . صوكره شول اسلرنى
قبلسه لرده طلاق واقع بولماز .

۲ — مسئلہ: (سین آغارگہ ہر بارغان صایون طلاق) دیسہ، یا کہ (مین فلان کوسہ یورتینہ ہر کرگانم صایون سین طلاق) دیسہ اوچکہ قدرہر بارمقندہ وکر ممکنہ برر طلاق واقع بولوب، سوگرہ خاتون باین غلیظ ایله طلاق قیلنور. سوگرہ تحلیل ایله آغانی تقدیرده گرچہ شول اشنی یا گادن قیلسه لردہ طلاق واقع بولماس.

۳ — مسئلہ: خاتونینہ (حیض کورسہ کڭ سین طلاق) دیسہ، خاتون حیض کوردم دیوب جواب بیرسہ طلاق واقع بولور.

۴ — مسئلہ: اگر (سین حیض کورسہ کڭ اوزگندہ ہم ایکچی خاتونمدہ طلاق) دیسہ بو خاتون اوزی طلاق بولور. اما ایکچی خاتونی طلاق بولماز.

۵ — مسئلہ: ایر خاتونینہ آیتسہ (سین طاگفہ کرگاج طلاق) دیوب، طاگ بلنگاچده خاتونی طلاق بولور. یا ایسہ آیتسہ (سین یورتنده طلاق) دیوب جمیع یورتنده خاتونی طلاق بولور، یا ایسہ (سین شهرده طلاق) دیسہ، ہر بر شهرده خاتونی طلاق بولور.

۶ — مسئلہ: (فلان اشنی قیلسم ہر نکاحلانغانم طلاق) دیسہ عمری بوینچہ مذکور اشنی قیلماوی لازم بولور. اگر قیلا قالسہ قایو وقتندہ بولسہده ہر نکاحلانغانی طلاق بولور، کیراک اول خاتوننی یمین وقتندہ نکاحلانغانده بولسون! ۷ — مسئلہ: ایر خاتونینہ آیتسہ (سین قزان شہرینہ کرسہ کڭ طلاق) دیوب، قزانغہ کرماگان وقتندہ طلاق بولماز، قایچان قزان شہرینہ کرسہ طلاق بولور.

مقالہء ثانیہ دن فصل خامس

تفویض طلاق بیانندہ

یعنی طلاقنی خاتوننکڭ اوز اختیارینہ طابشوردرکہ مثالی: (سین تلاسہ کڭ اوزگنی طلاق قیل، طلاق قیلنورغہ اختیارکڭ اوزگندہ بولسون) دیگانندہ خاتون شول مجلسدہ اوزیننی طلاق قیلا آلادر.

بوگا متعلق مسئلہ لر:

۱ — مسئلہ: ایر خاتونینہ (تلاسہ کڭ طلاق بول، یا ایسہ طلاق اختیارگنی

اوزگا بېردم، طلاقگه اختیاری بول (دیوب آیتسه خاتون شول مجلسده (مین اوزمنی طلاق قیلدم) دیسه طلاق بولور؛ ایر سوزندن قاپتورغه اختیاری بولماس. لکن خاتون مجلسدن طارالغاندن سوگره آیتسه طلاق بولماس، زیرا آنک اختیاری ایرنک سوزین ایشکاج ده شول مجلسده یا که ایری خطایله طلاق اختیارین طابشرغان بولسه خطنی اوقوغان ساعتده در.

۲ — مسئله: (سین تلاگان وقتگه طلاق بول، طلاق اختیارگنی هر وقتده اوزگا طابشردم) دیوب بر ایر خاتونینه آیتسه شول خاتون کوب وقتلر اونکاجده اوزینی طلاق قیلورغه اختیارلیدر.

۳ — مسئله: بر ایر ایکنجی ایرگه (مینم خاتوننی طلاق قیل) دیوب آیتسه شول ایر تلاگان وقتنده بونک خاتونین طلاق قیلو ایله وکیل بولور. اما ایر بو تفویضدن رجوع قیلسه ممکنر. ایر خاتونینه (سین طلاق الله تلاسه) دیوب آیتسه طلاق واقع بولماز.

مقالهء ثانیه دن فصل سادس

خلع بیاننده

خلع: خاتون ایرینک نکاحندن مال برابرنده ورضالقی برله چقمقیدر، ضرورت بولغانده درستدر.

مثلا: خاتون ایری ایله اصلا محبت والفت قیلا آلاماز و آرارلینی اصلاح دخی ممکن بولماز، لکن ایر اوزی خاتوننی یاراتور، شول صورتده خاتونندن بدل آلوب طلاق درستدر. اما ایر اوزی ده خاتوننی مکروه کوره طوروب آندن بدل آلوب طلاق قیلسه بو اش حرام بولور.

بدل خلع مهر قدرلی یا که آندن کیمراک بولمقدر، آرتق بولسه ده خلع درست بولور، لکن آلتغان نرسه مکروه بولور. عدت نفقه سی و خاتوننک کیومی کبی بیک آز نرسه برابرنده بولسه ده خلع جافز بولور.

مسئله: خاتون بدل خلع ده شول ایرندن بولغان یاش بالاسینی اوچ، یابش سنه تربیه قیلونی التزام آیتسه درستدر و شول مدتده بالانی تربیه و نفقه لندرو خاتون

نهمسته بولور. مدت طولغاچى خاتون وفات ايتسه قالغان مالندن بالاتر بيهسى
ايچون ايرينه تيوشليسى بيرلور.

مقالهء ثانيه دن فصل سابع

عدت هم مدت حمل دخى بر قدر مسئله لر بياننده

عدت لغتده صاناو ديگان سوز، شريعته نكاحى كيسلگان خاتوننك شريعت
قوشقان قدرلى صاقلانوب ايكنچى ايرگه بارمى طور وويدر. طلاق قيلنغان خاتوننك
عدتى كوبو بولووى مطلقه غه (يعنى طلاق قيلنمش خاتونغه) فاراب حكم ايتلور.
مطلقه، يا حايشه (حيض كوروچى) بولور، يا ايسه غير حايشه (حيض كورماوچى)
بولور، يا ايسه حامله يعنى قورصاقللى خاتون بولور.

اگر مطلقه حايشه بولسه بونك عدتى اوچ حيزدر. سورة بقره ٢٢٨ آية (والمطلقات
يتربصن بانحسهن ثلثة قروء) طلاق قيلنمش خاتونلر ايرگه بارودن
اوزلرينى اوچ قان صاقلالار ديمكدر. قروءن مراد حيزدر.

اگر مطلقه غير حايشه يعنى قارتلق سيبندن حيزى كيسلگان، يا كه بالغ
بولماغان بولوب حيز كورمى طورغان خاتون ايسه بونك عدتى اوچ آيدر.

سورة طلاق عنجى آية (وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ

اِنْ اَرْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةَ اَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ) معناسى:

(شوند اين خاتونلر كه آنلر قارتلق ايله حيز دن اميد كيسد يلر، آنلرنك حكم لرند
شك قيلسه كز آنلرنك عدتلى اوچ آيدر، دخى ياشلك سببلى حيز كورمى
طورغان خاتونلرنك عدتى اوچ آيدر).

اگر مطلقه حامله بولسه بونك عدتى وضع حملدر. سورة طلاق عنجى آية

(وَأُولَاتِ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ) معناسى: (قورصاقلى خاتونلرنىڭ عدتى قورصاغندهغى بالاسىنى قويودر).

ايرى اولگان خاتوننىڭ عدتى، اگر حامله بولماسه دورت آيدە اون كوندەر، كيراك حايشه بولسون، كيراك غير حايشه بولسون. سورة بقره ۴۳ ۳۴ نچى آية (وَالَّذِينَ يَتُوفُونَ مِنْكُمْ وَيُذِرُونَ أَزْوَاجًا بِضُرٍّ بَانَفْسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا) شونداين ايرلر كم اوزلرى اولوب خاتونلر ين قالدر ورلر، خاتونلرى ايرگه بارمى اوزلر ين دورت آي ده اون كون صاقلارلر ديمك معناسنده در. اگر ايرى اولگان خاتون حامله بولسه بونگده عدتى وضع حمل در دليل يوقارضى آية هر ايكى صورتده وضع حمل برله عدتى طولار، بالانى كيراك كامل يتشكانى حالده قويسون وكيراك كامل يتشيمگانى حالده قويسون؛ گرچه طلاقندن يا زوج وفاتندن بر كونگنه صوڭ وضع حمل قيلسه ده عدتى طولغان بولوب صوڭره ايكنچى ايرگه نكاهى درست بولور.

عدتنىڭ كىفئتى :

سورة بقره ۲۳۱ نچى آية (وَالْمُطَلَقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا

عَلَى الْمُتَّقِينَ) يعنى تقوى آدملر اوزرينه لازم دركه طلاق قيلنمىش خاتونلر ايچون فائده لندرممكلك ياخشىلق برله. معناسنده بولغان آية كريمه نىڭ دلالتچه طلاق عدتنده خاتوننىڭ نفقه كيوم و خانه مصارفى همه سى زوجى ذمه سنده در؛ بناء على هذا خاتونغه زوجى خانه سندن چغوب يورمك، و ايشلرينه بارمق جائز توگلدر؛ مگر كه زوجى فاسق بولوب، خاتوننىڭ مالينه، يا جانينه، يا كه، دين و عبادتينه ضرر كيتورمك خوفي بولسه زوج خانه سندن چقمقى درست بولور، لکن ايكنچى كرگان خانه دن ينه چقى طورور.

زفات وفات عدتنده خاتوننڭ نققهسى اوز ذمه سنده بولدىغندن ضرورت بولسه خلوت وقتده غنه چغوب اوز حاجتلىرىن اوتامكى ويهوشلامقى درستدر. طلاق رجعى عدتندىن باشقه عدتلىرى خاتون اصلان زىنتلانماز، نكاحنڭ كىسلو ينه حزن وحسرتنده بولور. عدت ايچىنדה اوڭكى زوجىدىن باشقه نكاحى درست توڭلىرى؛ بائن مغلظه ايله طلاق قىلىنغان بولسه اوڭكى زوجىنهدە نكاحى درست بولماز.

مدت حمل پيائنده

اقل مدت حمل آلتى آى، اكثرى ايكي يىل يعنى يكرمى دورت آى در، اما بزىنڭ بو يردە غالبا طوقز آى دن و بر آز زياده دن كيتوره لر. اقل مدت حمل آلتى آى بولوغه دليل الله تعالى حمل ايله فصالى برگه بيان ايتوب بيوردى (وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا) دىوب معناسى: (بالانڭ حملى هم ايچا كىدن آيرو مدتى او طوز آى ديمكىر وايكىچى آيتده فصالى گنه آلوب (وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ) دىوب بيوردى يعنى (بالانى ايچا كىدن آيرو مدتى يكرمى دورت آى) ديمكىر؛ بس اقل مدت حمل آلتى آى بولوب قالىدى. اكثرى ايكي يىل بولوغه دليل عائشه رضى الله عنهان روایت قىلىنغان حديث دركه (لَا يَبْقَى الْوَلَدُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَكْثَرَ مِنْ سِتِّينَ) بالا آناسينڭ قارىنده ايكي سنهدن آرتق قالماز معناسنده در.

بو فصل غه متعلق بر قدر مسائل

- ١ — مسئله: بر آدمنڭ نكاح كوندنن آلتى آى بولغانده خاتونى بالا كيتورسه بو بالا شول آدمدن بولور يعنى شريعتده بونڭ وارثى بولور؛ آلتى آيدنده كيمده طوغسه بو ايردن بولماز.
- ٢ — مسئله: بر كىسه وفات بولغاندىن صوڭ ايكي سنه اوتكاچى خاتونى بالا كيتورسه خاتون عدتى طولغانلقى ايله اقرار قىلغان بولمىسه؛ بو بالا وفات بولغان كىسه دن بولوب ميراث آلور؛ اگر خاتون عدتى طولغانلقى ايله اقرار ايتوب

آلتی آی او تکاندن سوکوره بالا کیتورسه وفات بولغان کیمسه ننگ بالاسی بولماز.
 ۳ — مسئله: طلاق رجعی ایله طلاق قیلنغان خاتون عدتی طولغانلقی ایله
 اقرار قیلما دق حالده ایکی سنه تمام بولغاچ، یا ایسه بر آز اوزغاچ بالا کیتورسه
 بالاسی او لگی ایرندن بولور، زیرا عدت ایچنده ایر وطی قیلغان بولو ایله حکم
 ایتوله در هم ایرننگ رجوعسی ثابت بولادر، گرچه قبول ایتمه سه ده. اگر ایکی
 سنه دن کیم ده بالا کیتورسه همان نسب ثابت بولور، لکن رجوع ثابت بولماز وضع
 حمل ایله خاتون ننگ عدتی طولوب زوج آخرگه نکاحی درست بولور.

ع — مسئله: طلاق باین ایله طلاق قیلنغان خاتون ایکی سنه دن کیم ده
 بالا کیتورسه نسبی شول ایرندن بولور، گرچه زوج قبول ایتما سه ده؛ مگر ایکی
 سنه دن آرتغراقده بالا کیتورسه بالاننگ نسبی ثابت بولماز.

۵ — مسئله: بر خاتون ایریننگ اولگانلکینی، یا ایسه طلاق قیلغانلقینی بلمی
 طوروب عدت مدتی اونگان بولسه، سوکوره بلسه ینه دن عدت صاقلاوی لازم
 توگلدر؛ شول کفایه ایتهر.

۶ — مسئله: طلاق رجعی ایله طلاق قیلنغان خاتون ننگ عدتی اونگانچه،
 طلاق قیلغان ایری وفات بولسه خاتون شول ایرندن میراث آلور. باقن برله
 بولسه میراث آلماز.

۷ — مسئله: ایر خاتونینی حیض حالنده طلاق قیلسه بو حیض عدت
 حیضندن صانالماز، یا گادن اوچ حیض کورمکی ایله عدت صاقلار.

مقاله ٔ ثالثه مسائل شتی بیاننده

بودخی او لگی مقاله لرگه ابارتلوب یدی فصل اوزرینه ترتیب ایتلدی.

فصل اول ظهار بیاننده

ظهارننگ لغوی معناسی آرقه نی آرقه غه قارش قیلیم قدر؛ شریعتده خاتونیننگ
 طلاق اضا فه قیلونه طورغان اعضالرندن برینی اوزیننگ محرم قرداشیننگ، یا که
 آناسیننگ بر اعضاسینه اوخشانمقی در. ایمدی بر ایردن شول اش صادر بولسه

ظهار كفارتین اوتاگانچه خاتونین جماع قیلمقی، یا که اوبو، قوچو، طوتو، کبی جماعغه اوندای طورغان اشلرنی قیلمقی حرام بولور، قایچان کفارتین اوتاسه درست بولور. ظهار کفارتی : بر قل آزاد ایتمکدر، اگر بوگا قادر بولماسه ایکی آی طوتاش روزه طوتمقدر، آراده رمضان آیی هم روزه حرام بولغان کونلر بولماسون! اگر آراده بر کون روزه سین آچسه، یا که جماع قیلسه یینه دن باشدن آلوب ایکی آی (آلتمش کون) طوتمقی لازم بولور.

روزه طوتودنده عاجز بولسه آلتمش مسکین گه طعام بیرور، بغدادین بیرسه دورت قداق آرپا وخرمادن بیرسه سیکز قداق چماسنده بیرور.

مقالهء ثالثه دن فصل ثانی

لعان بیاننده

لعان خاتون ایله ایرنک قاضی حضورنده بربر سینه لعنت ایتشمکلی در؛ ایر خاتونین زنا ایله سوگوب سوزینک حقیقینه شاهدلری بولماغانی حالک آرالرین تفریق ایچون اجرا ایتلور. (۲)

لعان صفتی بو طریقه در؛ اول ایر دورت مرتبه ایتور (الله برله شهادت بیره من که خاتونینی زنا برله سوگوومده راستنی ایته من) دیوب بشچی مرتبه سنک ایتور (اگر خاتونمی زناچی دیوومده یالغانچیلردن بولسه م الله ننگ لعنتی توشسون) دیوب. بوندن صوگ خاتون دورت مرتبه (الله برله شهادت بیره من که ایرم مینی زناچی دیوب سوگووندی یالغانچیلردنر) دیوب، بشچی مرتبه سنک یینه ایتور (اگر ایرم بو سوگووندی راست سویلاوچیلردن بولسه الله ننگ غضبی بولسون) دیوب شول روشچه لعنت قیلشد قلرندن صوگوه قاضی بونلرنک آراسینی آیروب، خاتون طلاق باقن ایله طلاق بولور، عدت نفقه سی ایر ذمه سنده بولور.

(۲) سورة نور (والذین یرمون أزواجهم ولم یکن لهم شهداء الا انفسهم

فشهادة احدیهم اربع شهادت باللّٰه انه لمن الصادقین) الخ ۴-۷-۸-۹ فچی

آیةلرنک تفسیرینه مراجعت بیورلسون!

مقالهء ثالثه دن فصل ثالث

يمين بيانده

يمين نكڭ شرعى معناسى آنط ايتو ديمكدر؛ قَسَم، حَلْف، يَمِين هر اوچسى
 آنط معناسنده در، يمين اوچ نوعدر كه آنلر: يَمِين غَمُوس، يَمِين لَعُو، يمين
 منعقه درلر.

يمين غموس: اونكان اشكه قصدا يالغانلاب آنط ايتودر (مَنْ خَلَفَ

كَاذِبًا ادْخَلَهُ النَّارَ) حديث شريفينكڭ مضمونى اوزره بويله يالغانغه آنط
 اينكان كمسه لر الوغ گناهلى بولوب عذاب نار ايله معذب بولاچقلردر (خدا
 عفو ايلامز ايسه) دنيادهده خراب و خوار بولوينه سبب بولور ديمشلىر. نصح
 توبه ايتمك و كامل استغفار قيلمق دن باشقه علاج يوقدر كفارت ايله ده كېچمز.
 يمين لغو: خطالىق ايله يالغانغه آنط قيلودر؛ بولغاننى بولمادى، بولماغاننى
 بولدى ديوب يا گلش آنط ايتو كى، بو آنط قصدا بولمادىغندن شايد بونكڭ
 ايچون بنده عذابقه مستحق بولماز.

يمين منعقه: كىلاچكده بر اشنى قيلورمن، يا كه قيلمازمن ديوب يمين
 ايتودر، بو صورتده يمىنى حرام بر اشكه متعلق بولماسه يمىنينده طورمقى لازم در؛
 طورماسه حانث بولوب تيوشلى كفارتى لازم بولور. اگر يمىنى حرامغه متعلق
 بولسه، يا كه باشقه چه منهيات دن بر بر اشكه متعلق بولسه يمىنين بوزمقى تيوش
 بولور، حانث بولغاچ همانده كفارتى لازم بولور، مثلا بر كمسه روزه طوتماسقه،
 يا ايسه براوگه ظلم قيلورغه، يا ايسه آنا آناسينه خدمت قيلماسقه يمىن اينكان
 بولسه بو كنى يمىنين بوزمقى واجب ولازم در.

يمىن كفارتى: بر قل آزاد قيلدىق، اگر بوگئا كوچى يتماسه اون مسكين كه
 طعام پيرمك برر صدقه فطره قدرلى، يا ايسه بر رفات كيوم پيرمك؛ اگر بوگئا ده
 قدرنى يتماسه اوچ كون طوناش روزه طوتمقدر. اما قل آزاد قيلوغه، يا كه طعام

وکیوم بیروگه قدرتی یتکان کشی ایچون روزه طوتو کفایه قیلنمز یمین کفارتی بویله بولد یغینه دلیل سوره مائده ۹۱ نجی آیه (فَكَفَّارَتُهُ اَطْعَامُ عَشْرَةِ

مَسَاكِينٍ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ اَهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرِ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ اَيَّامٍ) الخ .

یمین ایتمکنده الله تعالی اسمی ایله یمین ایتلور، آندن باشقه سوزلر ایله یمین درست توکلدر (قویاش، آی، ایکمک، فرشته) کبی سوزلر ایله یمین حرام بولور (مَنْ كَانَ حَالًا فَلْيُحْلِفْ بِاللَّهِ اَوْ لِيَصْمِتْ) صحیح البخاری حدیث شریفینه بناءً الله دن غیر ایله یمیندن رسول الله طیمشدر. حدیثینک حاصل معناسی بویله در: (سزلردن براوگز یمین ایتسه الله ایله یمین ایتسون، یا ایسه برده یمین ایتسون! دیمکدر. الله لفظینک اولینه یمیر حرفلرندن برسینی کیتوروب ایتوله در (بالله، والله، تالله) دیمک کبی . یمین حرفلری اوچدرکه (ب، ت، و) حرفلریدر .

فلان اشنی قیلو موینومه یوکلانسون، شول اشنی قیلماسقه یمین ایتسه فلان اشنی قیلو عهد بولسون) کبی سوزلر ایله آنط ایتسه همان یمیندن سانالادر؛ حانث بولسه کفارتی واجب بولور.

دخی (فلان اشنی قیلسم ایمانمن آیرلایم، یا که دینسز بولایم، یا ایسه نصرانی ویهودی بولایم) دیسه بوده یمین دن سانالور، بونده ایکی حکم باردکه برسی: شول روشجه یمین ایتوب حانث بولسه کفارتی واجب بولور. ایکنچی سی؛ حانث بولغانده ایتمکنچه یمان بولونی اعتقاد قیلغان لغندن ایمانندن آیرلور (العیاذ بالله) توبه و تجمید ایمان فرض بولور .

فلان اشنی قیلسم اوزمی بریوتسون، یا ایسه ایکی کوزم چقسون، یا ایسه

ھیکلا اللہ نلڭ قہری توشسون دیسه بویمیندن بولماز، لکن مذکور اشنی قیلسه اوزینہ بد دعاء قیلشلردن بولور .

یمین ایتوده، یا ایسه حانث بولوده قصد، خطاء ہم اکراه یعنی کوچلانوب یمین ایتو، یا کہ حانث بولو جملہ سی برابردر، هر قایوسنده یمین حکمی یورور، کوچلانو سببیلہ یمین ایتگان بولسده، یا کہ اونوتوب وغیر یچہ حانث بولسده همان حکمی بردر.

مسئله: بر کمسہ عادتک حلال بولغان نرسہنی حرام قیلو ایله آنط ایتسہ مثلا شول کیومنی کیو حرام بولسون، یا ایسہ چای ایچو میگان حرام بولسون، یا ایسہ خانہمہ کرو حرام بولسون دیسه مذکور اشتر حرام بولماز، لکن قیلسه حانث بولوب کفارت لازم بولور.

مقالهء ثالثہ دن فصل رابع

نذر بیانندہ

(من نذر وسمی فعلیہ الوفاء بہا سہمی) حدیث شریفی اوزرہ

بر کمسہ نذر ایتسہ ایتلگان نذرین وفا ایلامکی لازم بولور. حدیث نلڭ معناسی بویله در: (بر کمسہ نذر ایتسہ و نرسہ ایله نذر ایتد کین آطاسہ آطاغان نرسہ سی ایله نذرینی وفا قیلووی واجب بولور) لکن بو مطلق ندرده در مثالی: (بر کمسہ ایتور، مینم اوزریمہ فلان قدر روزہ طوتو یوکلانسون، یا کہ فلان قدر صدقہ بیرمک موینمہ لازم بولسون) دیوب بو صورتک وفاسی واجبدر.

اها بر کمسہ ایتسہ: (فلان بلادن قوتولسہم، یا کہ شول مقصودم حاصل بولسہ فلان قدر روزہ طوتار ایتم) دیوب بو صورتده مقصودی حاصل بولغاچقنہ وفاسی واجب بولور، مقصودی حاصل بولماغانده وفاسی تیوشلی بولماز.

اوزینی بر یمان اشدن طبیع ایچون بر نرسہنی التزام قیلوب ایتلگان ندرده حانث بولغان کشی اختیارلی بولور، نذر ایتوب آطاغان عبادتنی تلاسه قیلور، تلاسه یمین ده گی کبی کفارت بیرور، مثلا براو ایتسہ: (غیبت سویلاسم

اون صوم صدقه بیرورمن) دیوب شولاشنده حانث بولسه، بو ایتوچی کفارت ایله صدقه بیرو آراسنده اختیاری بولور.

برکمه صلواة جنازه، قراءت قرآن ایله نذرایتسه بونلر نذرند صانالماز وفاسی هم واجب بولماز؛ اما نماز، روزه، صدقه، قربان ایله نذرایتسه بونلر نذرایتسه بولور. نذرده ایتولگان عبادتنک جنسندن فرض واجب عمللر بولمق هم نذرگه طوتلغان عبادت اوزی عبادت آخریگه متعلق اشلردن بولماق نذرنگ شرطلرندندر.

مقالهء ثالثه دن فصل خامس

رهن بیاننده

رهن یعنی حق برابرنده برنرسهنی قویوب طوروب مال آلودر. شریعه مطهره اسلامیه ده درست عمللردن در (وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا

كَاتِبًا فَرِهْنِ مَقْبُوضَةً) آیه کریمه سی رهننگ مشروع بولووینه دلیلدر؛ دخی بر مقدار آرپا برابرنده رسول اکرمنگ کولمهگی رهنده بولو میرویدر. بوده رهننگ درستلکینه دلیلدر، علما بوندن کوپ تورلی حکم لر چقاره شلردر؛ مثال ایچون جمله دن بر نیچه سی: قیمتی بولغان هم رهنگه قویارغه یاری طورغان بولسه نرسه بولسه ده رهنگه قویلویننگ درستلکی، کیراک اول نرسه عبادت کیومیه بولسون، زیرا رسول اللهنگ رهنگه قویغان کولمهگی جهاد ایچون حاضرلنمشدر. دخی رهننگ جوازی سفرده گنه بولمادیغی، دخی حاضر آقچهغه آلورغه قدرت بولا طوروب نسیئه گه آلوننگ درستلکیدر.

رهن قویوچی کومهنی راهن دیوب، رهننی آلوچی کومهنی مرتهن دیوب، قویلغان نرسهنی رهن هم مرهون دیوب ایتلر. رهنده ایجاب قبول کیرا کدر، راهن رهننی مرتهن گه طابشرغاچ، رهن هلاک بولسه مرتهننگ ضماننده یعنی تولا مکنده در.

بوگا متعلق بر قدر مسائل :

١ — مسئلہ: رهن مرتهن قولنده هلاك بولغان صورتك حكم شول روشچه يورتلور: رهن برابرند آلونغان دين رهننگ قيمتى ايله برد ايگنه بولسه بو صورتك راهن برله مرتهن آراسنده بورچ بتار، اگر بر رهن برابرينه آلونغان دين رهننگ قيمتندن آرتق بولسه آرتيغن مرتهن راهندن طلب قيلور، اگر رهن برابرينه آلونغان دين رهننگ قيمتندن كيم بولسه راهن آلغان دين بتار، قالغانى مرتهن قولنده امانت بولور، امانت هلاك بولسه تولانمى؛ بس آرتيغن راهن مرتهنن طلب قىلا آلميدر.

٢ — مسئلہ: راهن بورچنگ بر قدرينى تولاسه قالغانينى تولاب بترگانچه يينه مرتهن شول رهننى طوتارغه حقليدر.

٣ — مسئلہ: مرتهن رهننى تيوشلى روشنچه صاقلاماى هلاك قىلسه رهننگ بتون قيمتين تولار.

٤ — مسئلہ: اگر مرتهن رهننى كيموتسه شوننگ قدرلى بورچندن كيمتلور.

٥ — مسئلہ: اگر رهن جانلى نرسه بولوب مرتونگه بر بر ضرر كيتورسه بوننگ ايچون هيچ نرسه لازم بولماز.

٦ — مسئلہ: اگر رهن مرتهن قولندك آرتسه (مثلا حيوان بولوب بالالاسه) آرتقانى ده راهنگه بولور، لكن بو هلاك بولسه هيچ شى تولانماز.

٧ — مسئلہ: بر كمسه بر نرسه نى ايكى كمسه گه رهنگه قويسه ده درستدر؛ بونك حكم شول: بر مرتونگه تيوشلى بورچين تولاب بترسه ده همان رهن ايكنچى مرتهن قولندك بولور؛ آتارغه ده تمام تولاب بترمايچه رهننى آلورغه قادر بولماز. اوشنداق ايكى كشى بر نرسه نى بر كمسه گه رهنگه قويسه لر درستدر؛ بونده ده برسى اوز الوشينى تولاب گنه رهننن حقينى آلورغه قادر بولماز. ايكنچى راهن تمام بورچينى تولاب بترگانندن صوگره غنه آلورغه قادر بولور.

مقالهء ثالثه دن فصل سادس

وصیت بیاننده

(مَنْ مَاتَ عَلَى وَصِيَّةٍ مَاتَ عَلَى تَقَى وَشَهَادَةٍ وَمَاتَ فِي

سَبِيلِ اللَّهِ) حدیث شریفینه هم (مَنْ بَعْدَ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دِينَ)

آیه کریمه سینه بناءً وصیت امر مشروع هم تیوشلی اشلدندر، لکن وصیت مالنک اوچدن بری ایله گنه ایتلور، اوچدن برندن آرتیغی ایله ده درست بولادر، اگر وارث لر رخصت بیرسهر، هم اوگانندن سوکرده یعنی مالغه مالک بولغانلرندن سوکرده اجازت لری بولسه غنه. حدیث ننگ معناسی: (بر کسه وصیت ایتوب اولسه تقوالق وشهادت اوزرینه هم الله تعالی یولنده یعنی ایزگو یولده اولمش بولور) دیمکدر.

وصیت بش نوع اوزره درکه آنلر: واجب، مستحب، مباح، مکروه هم

هرام درلر.

واجب وصیت: اگر موینندک الله تعالی حق لری هم بنک حق لری بولسه

شونلرنی ادا ایله وصیت ایتمکدر؛ الله حق دیمکدن مراد قیلیمی قالدیرغان نماز، روزه، زکات هم حجب درکه نماز روزه فدیه ایله، زکات هم حج اوتاو برله ادا قیلنور. لکن بونلر ثلث مال ایله گنه ادا قیلنور؛ اگر ثلث مال یتماسه آرتیغن بیرمک وارثلر اختیارنده در.

اما میت ذمه سنده بنده حق بولسه اول وقت ثلث مالغه غنه حاصلانماز، قالغان مالی بنکناچی ادا قیلنور، لکن بنک حقینک شاهدلر ایله یا که میت ننگ اقراری ایله ثابت بولووی شرطدر.

مستحب وصیت: اگر وارث لر بای بولسه لر، یا که قالغان مال ایله

بای بولوردای بولسه لر ذمه سنده باشقه چه حق لر بولماسه (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى

تَصَدَّقَ عَلَيْكُمْ بِثُلْثِ أَمْوَالِكُمْ فِي آخِرِ أَعْمَارِكُمْ زِيَادَةً لَكُمْ فِي

أَعْمَالِكُمْ تَضَعُونَهَا حَيْثُ شِئْتُمْ (حدیث شریفینک مضموننجه ثلث مالی

ایله، یا که آندن کیمراگی ایله وجوه خیرگه وصیت اینمکیدر. معنای حدیث: (درستلنده الله تعالی عمللریگزه آرتقلق بولسون ایچون آخر عمرگزه ثلث مالیگز ایله تصدق قیلدی اول مالیگزنگ اوچدن برینی تلاسهگز قایلک قویگز) دیمکدر.

مباح وصیت: دخی مستحب وصیت جمله سندنر، وارثلر فقیر بولماق شرطی ایله.

مکروه وصیت: مکروه وبدعت نرسه لر ایله وصیت قیلماق، یا ایسه همانده بوزوق اورنغه طونولری احتمال بولسه، فاسق وفاجر کیمسه لر فائده سینه وصیت قیلماقدر.

حرام وصیت: وارثلردن بعضسینی محروم قالدیرمق قصدیله بعضسینه وصیت کبیدر هم اصلی بولماغان بورچ ایله اقرار، یا که آلمان بورچینی آلم دیوب یالغان اقرار کبیدر، دخی ملکینی چیت برکمهسه گه تملیک قیلووی کبیدر؛ اگر وارثلردن مالینی منع قصدیله بولسه بو اشلر جمله سی حرام اشلردندر.

وصیت گه متعلق مسئله لر

- ۱ — برکمهسه وصیت ایتسه اوزرنده حق الله هم حق العبد بولسه، اما مال هر ایکسین اوتارگه یتمسدای بولسه اول حق العبد ادا قیلنور.
- ۲ — برکمهسه وصیت ایتسه واوزینگ بتون مالی قدر بورچی بولسه بونگ وصیتی درست توگل، مگرکه بورچ ایالری بورچلرین عفو قیلسه لر درستدر.

۳ — بر آدم فرض هج قیلدرو ایله وصیت ایتسه، بدل ایله شول

شهردن بر كمسهنى مكه گه يباروب حج قبلدورلر ، اگر مال وصيت ايتلگان شهردن يباروب حج قبلدوررغه يتماسداى بولسه ، قايسى شهردن يبارگانده يتاردای بولسه شول شهردن کوندرلور .

ع — بر كمسه دین ايله اقرار قيلسه ، اول دين اجنبى گه بولسه اقرارى طوتولور ، كيراك درست بولسون ، كيراك يالغان بولسون ، بار مالى قدر ايله بولسه ده تولانور .

۵ — كشى اولترگان كمسهنگ فائده سينه وصيت درست نوگلدر (لا

وَصِيَّةٌ لِلْقَاتِلِ) حديث شريفينك مضمونچه ؛ كيراك قصدا ، كيراك خطاء اولترگان بولسون .

۶ — اوزى اولگاندن سوگره ميراث آلا طورغان كمسه لرگه وصيت درست نوگل .

۷ — مسلماننك كافرگه ، كافرنگ ايتوى درست نوگلدر .

فائده :

وصيت ايتوچى كمسه (موصى) كم فائده سينه ايتولسه اول (موصى له)

ديوب ، وصيت غه وكيل بولوب قالغان كشى (وصى) ديوب آنالدر . ممكن اولدقجه وصيلقنى قبول قيلماو افضلدر ، ايندى بر كمسه وصى قويمق تلاسه عادل وصالح كمسهنى صايللوى تپوشدر ؛ اگر فاسق كمسهنى قويسه قاضى افندى آنى توشرورده ، يرينه ايكنچى عادل بر كمسهنى تعيين ايتهر . وصى بولوب قالغان كشى وارثلرنگ حقينه اصلا كرماس ، آرزنه كرسه ده بالكل حرام وگناه كبيره قيلمش بولور ؛ اما صبى لرغه كيراكلى نرسه لرني عادتچه بها ايله آلمقى ، ياخود آرتق نرسه لريني عادتچه بهاسى ايله صاتمقى درستدر . هم آنلر فائده سينه ماللرى ايله كسب ايتمكى درستدر ؛ اوزى ايچون سودا ايتمكى هم آنلرنگ

مالین بورچقه بیرمکی درست توگلدنر. اگر آنلرغه کیرا کلی طوغریلرده اوز مالندن طوتسه مثلا آنلرغه رزق ، وکیوملک کبی نرسه لر آلسه ، یا ایسه آنلرنک شرعا ثابت بولغان بورچلرینی اوتاسه طوتقان قدرینی آنلرنک مالندن آلوی جائزدر.

مقالهء ثالثه دن فصل سابع

هم

بو کتابنک خاتمه سی اولارق معلم العباداتنک هر اوچ قسمنده هم بو کتابده دلیل ایتوب بوتلغان آیةلرنک قایسی سورده نیچه نچی آیة ایدیکینی وحدیثلرنک دخی نیگه دلیل اولدقلرینی اجمالا کورسانکان فصلدر.

۱ = الفی : معلم العبادات برنجی قسمده گیلر:

۱ - اَقِمْو الصَّلَاةَ. آیة قرآنک کوب اورنک نماز فرضلقینه دلیلدر .

۲ - اِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلٰى الْمُؤْمِنِيْنَ كِتَابًا مَّوْقُوْتًا. سورة نساء
۷ نچی آیة، نماز ایچون وقتنک فرضلقینه دلیل .

۳ - اِنَّمَا الْاَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ. حدیث رواه البخاری ومسلم مشکانه
نیتنک فرضلقینه دلیل . //

معلم العبادات سنجی قسمده گیلر:

۴ - اَطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنَ الْمَهْدِ اِلَى الْاَحْدِ . هم طَلَبُ الْعِلْمِ

فَرِيضَةٌ عَلٰى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ . حدیث شریفلری طلب علمنک
فرضیتینه جهلنک حرمتینه دلیلدر .

۵ - اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ

١- يشاء. سورة نساء ١١٤ نجى آية، شرك بالله نك مغفرت قبلنا وبنه دليل در.

٦ - اِنَّ الْمُبْدِرِينَ كَانُوا اِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ. سورة اسرا ٢٧ نجى آية، اسراف نك حراملقينه دليل.

٧ - اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ. مائده ٩٢ نجى آية، شرب خمر هم او طوش او يني نك حراملقينه دليل در.

٨ - اِنَّمَا يَرِيْدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يَّوْقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ. مائده ٩٤ نجى آية شرب خمر هم ميسرگه قوته رتودن ابليس نك مرادى نرسه بولد يغبني بيانده در.

٩ - اِنَّ الدِّينَ يَآكُلُوْنَ اَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا. (سورة نساء ده) آية كريمه سى اكل مال يتيم نك حرام وگناه كبا فريدن بولد يغبني دليل.

١٥ - الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ. سورة نور ٢ نجى آية، زنا ايجون حد نك وجو بينه دليل.

١١ - اِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِي لَا يُؤْمِنُوْنَ. سورة نحل ١٥٨ نجى آية، افترا نك حراملقينه دليل.

١٢ - الْكَاذِبُ عَدُوُّ اللّٰهِ. حديث شريفى كذب نك حراملقينه دليل.

١٣ - اِنَّ الدِّينَ النَّصِيْحَةُ. حديث رواه البخارى ومسلم نصبت نك تيوشلى اولدغبني بيانده.

۱۴- اَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ .

سورة نساء ۵۲ نجی آیه، حسدنگ حراملقینه دلیل .

۱۵- اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ . آیه کریمه سی کبرنگ حرمتینه دلیل در،

سورة مخلده .

۱۶- اِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ . اسرا ۱۷ نجی آیه، احسان

وانفاقنگ فایده سی اوزنگ ایچون بولد یغینی بیانده .

۱۷- الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ وَالْإِيمَانُ فِي الْجَنَّةِ . حدیث رواه الترمذی،

وقاحهنگ حراملقینه، حیاننگ کبراکلی بر اش بولد یغینه هم اخلاق

حمیده دن اید کینه دلیل .

۱۸- السَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا . مائده ۹ نجی آیه،

سرقهنگ جزاسی قطع ید بولد یغینی بیانده .

۱۹- اِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تُوَدُّوا الْاٰمَنَاتِ اِلٰى اَهْلِهَا . سورة نساء

۵۶ نجی آیه، امانت گه خیانتنگ حراملقینه دلیل .

۲۰- اِنْ اَوَّلَ مَا عٰهَدَ رَبِّي اِلٰى وَنَهَانِي بَعْدَ عِبَادَةِ الْاَوْثَانِ

وَشُرْبِ الْخَمْرِ مَلَا حَاتِ الرَّجَالِ . حدیث رواه البيهقي، مجادله

ومنازعهنگ حراملقینه دلیل در .

۲۱- اَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ . اعراف ۹۹ نجی آیه

امن من عذاب الله حراملقینه دلیل .

معلم الشريعة ده بولغانلری :

۲۲ - إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَبْغُضُ الصَّيْحَ الْفَارِغَ . حدیث شریفی

اش سزلك وياقاولقنك يمان بر اش بولدغينه دليلدر .

۲۳ - التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ الخ . حدیث رواه الترمذی تجارتنك

مدوح بر كسب بولدغینی بیانده .

۲۴ - النِّكَاحُ مِنْ سُنَّتِي فَمَنْ رَغِبَ فَلَيْسَ مِنِّي . حدیث رواه

ابن ماجه نكاحنك تيوشلى بر اش بولدغينه دليل .

۲۵ - أَبْغَضُ الْحَلَالِ إِلَى اللَّهِ الطَّلَاقُ . حدیث رواه ابوداود (باب

الخلع والطلاق مشكانك) طلاقنك مدوح بر صفت بولما ديقینی بیانده .

۲۶ - أَيُّمَا امْرَأَةٍ سَأَلْتُ زَوْجَهَا طَلَاقًا مِنْ غَيْرِ بَأْسٍ فَحَرَامٌ

عَلَيْهَا رَايِحَةُ الْجَنَّةِ . رواه احمد والترمذی ابوداود وابن ماجه

والدارى (باب الخلع والطلاق مشكانك) حدیث شریفی ضرورة شوعیه دن

باشقه ایرندن طلاق صور اغان خاتوننك گناه کبیره لی بولدغینی بیانده .

ولو حرفی : معلم العبادات بر نیچی قسمده گیلر

۲۷ - وَثِيَابُكَ فَطَهِّرْ . مدثر عن نچی آیه طهارت ثوبنك فرضلقینه دليل .

۲۸ - وَرَبِّكَ فَكْبِرْ . مدثر عن نچی آیه تكبير افتتاحنك فرضلقینه دليل .

۲۹ - وَقَوْمُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ . قیام فرضلقینه دليل بقره ۲۳۹ نچی آیه

۳۵ - وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِيْنَ . ركوع فرضلقبىنه دليل، بقره ۲، نچى آيه .

۳۱ - وَاسْجُدُوا . الخ آيتلى سجدەنك فرضلقبىنه دليل در .

معلم العبادات قسم ثانيدە گيلر .

۳۲ - وَاتُوا الزَّكٰوةَ . زكاتنك فرضلقبىنه دليل، كوب اورندە در .

۳۳ - وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ . بقره سوره سنە حج نك فرضلقبىنه دليل .

۳۴ - وَان كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا . ماء ۷ نچى آيه جنابتدن غسلنك فرضلقبىنه دليل .

معلم العبادات قسم ثالثە گيلر :

۳۵ - وَقَضٰى رَبِّكَ اَلَّا تَعْبُدُوْا اِلَّا اِيَّاهُ . اسرا ۲ نچى آيه، آنا آنانى رنجتمك حرام بولدقبنى بيانده .

۳۶ - وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِى تَسَآءَلُوْنَ بِهِ وَالْاَرْحَامَ . سوره نساءده قطع رحم نك حراملغين بيانده .

۳۷ - وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُوْلَةً اِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا . اسرا ۲۹ نچى آيه، لئامت نك حراملغين بيانده .

۳۸ - وَانْفِقُوا فِى سَبِيْلِ اللّٰهِ . (قرآنك كوب اورندە در) آيه كريمه سى انعام وانفاقنك ممدوح بر صفت بولدغين بيانده .

۳۹ - وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا . رَبَانِكَ حَرَامَلَيْن بِيَانَدَه
بقره ۲۷۷ نجی آیه .

۴۰ - وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ . اسرا ۳۳ نجی
آیه قتل نفس نك حراملین بیاونده .

۴۱ - وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً . اسرا ۳۲ نجی آیه، زنانك
حراملین بیاونده .

۴۲ - وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِالْحُجَّةِ . سورة
نور ۴ نجی آیه، قذف بالزنانك حرام بولدقینه وبركشی عقیفه خاتوننی
زنا برله سب قیلوب شاهدلر کیتوره آلماسه حدنك لزومینه .

۴۳ - وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ
احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا . نساء ۱۱۰ نجی آیه،
بهتانك حرام ومذموم صفت اولدغینه دلیلدر .

۴۴ - وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُّبِ أَحَدِكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ
مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ . سورة حجراته غیبتنك حرام وگناه کبیره دن
اولدغینه دلیلدر .

۴۵ - وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ . بينه
سوره سنك ۴ نجی آیه عبادتده اخلاصنك تیوشلی لکینه، ربانك حراملینه
دلیلدر .

۴۶ - وَلَا تُمْارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا . كهف سورة سنده مرآء دن منع
حقنك كمشدر .

۴۷ - وَمَا آتَيْكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَيْكُمُ عَنْهُ فَأَنْتَهُوا .
سورة حشر ۸ نجی آیه بدعت سبئه نك حرام و مذموم صفت اولدغينه
دلیل در .

۴۸ - وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ . قرآنده كوب اورنك در
ظلم نك حرام و گناه كبیره دن بولدغينه بیانده .
معلم الشریعه ده اولغانلری :

۴۹ - وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ
لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنَصُوقُ مَا فَرَضْتُمْ . سورة بقره ۲۳۷ نجی آیه
مهرنی آتاب نکاحلانگاج خلوت صحبچه دن قبل طلاق قیلغان صورتده
نصف مهرنی بیرو تیوشلیلکین بیانده در .

۵۰ - فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً . سورة نساء ده ۳ نجی آیه .
خانونلر آراسین یگزلرگه قادر بولماغان کیمسه نك بردن آرتق خانون
آلوی درست توگللکین بیانده .

۵۱ - وَالْمُطَلَّاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ . بقره
۲۲۸ نجی آیه، حایضه بولسه عدت مدتی اوج حیض بولغانلقینه دلیل .

۵۲ - وَاللَّائِي يَسْنَنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ لَرَبْتُمْ

فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ . سوره طلاق

عنجی آیه مطلقه غیر حایضه بولسه عدتی اوج آی بولدغینه دلیل .

۵۳- وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ . سوره

طلاق عنجی آیه، قورصاقلی خاتونلرنک عدتی وضع حمل بولدغینه

دلیل، کبراک مطلقه بولسون، کبراک زوجی وفات بولسون .

۵۴- وَالَّذِينَ يَتوفُونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ أَنَّ أَوْلَادَهُمْ لَمَنْ يَرْتَدُّونَ

بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا . سوره بقره ۲۳۴ عنجی آیه

ایری اولگان خاتونلر حامله بولماسه لر، عدتلی دورت آیده اون

کون بولدغینه دلیلدر، کبراک حایضه بولسونلر، کبراک غیر حایضه

بولسونلر .

۵۵- وَلِلْمُطَلَّقاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ .

سوره بقره ۲۳۱ عنجی آیه عدت ایچناه مطلقه بولغان خاتونلرنک نفقه

وکسوه سی ایرلری اوستوند بولدغینه دلیلدر .

۵۶- وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا . سوره احقافه اقل مدت حمل

آلتی آی بولدغینی افاده ایدن آیه کریمهدر .

۷۵- وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا

أَنْفُسُهُمْ . الخ سوره نور ۶-۷-۸-۹ عنجی آیه لر لعانک حکم

وکیفیتین بیان قیلیمدهدرلر .

يا حُرْفِي: معلم العبادات برنجی قسمده گیلر:

٥٨- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا

وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ

وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ. مائك سورسنك ٧نجی آیه، طهارتنك

فرضلرین بیانده.

معلم العبادات ٢نجی قسمده گیلر

٥٩- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ. الخ جمعه سورهنك، جمعه نمازینك فرضلقین

هم اداسی ایچون تیموشلی شرطلرین بیانده در.

٦٥- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ. سورة بقره

١٨٢نجی آیه، روزهنك فرضلقین بیانده.

معلم العبادات ٣نجی قسمده گیلر

٦١- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى.

بقره سورهنك ٢٧٤نجی آیه، مننه دیگان یمان بر صفتنك حرام

ومنموم بولدغینه دلیلدر.

٦٢- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ.

حجرات سورهنك ١٢نجی آیه سوء ظن هم تجسسنك حرام ومنموم

بولدغینه دلیلدر.

٦٣ - يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوَبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا .

تحریم ۸ نجی آیت ، توبه نصوح نك فرضلقینه دلیل .

معلم الشريعةده بولغانلری

٦٤ - يَا مَعْشَرَ التَّجَارِ إِنِّ الْبَيْعُ يَحْضُرُهُ اللَّغْوُ . الخ حديث

تجارةده يالغان وخیانت دن صاقلانو طوغر یسنده .

٦٥ - يَحْرَمُ مِنَ الرِّضَاعَةِ مَا يَحْرَمُ مِنَ الْوَلَادَةِ . رواه البخاری

(محرمات بابنده مشکاتده) حدیث رسول رضاعا حرمة نك ثبوتینه دلیل .

معلم العبادات قسم ثالثه

٦٦ - قَوْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ .

سورة ماعونده .

٦٧ - فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا . الخ

كهف ۱۱۱ نجی آیت ، اوشبو ایکی آیت کریمه لر عملده ریانك حرام

بولدغینه دلیل لردر .

معلم الشريعةده بولغانلری

٦٨ - فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ . نساء سورة سنده

۲۳ نجی آیت نکاح نك مهر برابرنده بولورغه تپوشلی اید بکینه دلیل .

لام حرفی : معلم العبادات قسم ثالثه بولغانلری

٦٩ - لَا يُوَاطِّئُكُمْ اللَّهُ بِاللُّغُوبِ فِي إِيْمَانِكُمْ . الخ سورة بقره ده ۲۲۵ نجی

آیت یمین غموس نك حرام بولدغینه دلیل .

۷۵- لَا يَسْحَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ.

سوره حجرات ۱ انجی آیه، استهزانك حراملقين بيانده .

۷۱- لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ .

حديث رواه البخارى ومسلم، اوزك مكر وه كوردكك بر اشنى مسلمان فرداشكگه تلاو حرام بولدغينى بيانده دليلدر .

۷۲- لَا يَفْصَحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ . طه سوره سنده ۶۹ نجی آیه سحر

قيلونك حراملقينه دليلدر .

۷۳- لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ . يَأْسُ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ هَكَذَا حَرَامٌ بَوْلَدِغِينَه

دليلدر .

معلم الشريعة ده بولغانلرى

۷۴- لَا يَبْقَىٰ الْوَلَدُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَكْثَرَ مِنْ سَنَتَيْنِ . حديث

عن عافشة رضى الله عنها . اكثر مدت حمل ايكى سنه بولدغينه دليلدر .

۷۵- لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ

تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ . سوره بقره ۶ ۲۳ نجی آیه

مهر آتامى نكاحلانونب قبل الحلوت الصبيحة طلاق قيلقان صورنده متعه لازم بولدقينه دليل :

ميم حرفى معلم العبادات قسم ثالثده گيلر

۷۶- مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ خَرَجَ نُورُ الْإِيمَانِ مِنْ جَوْفِهِ . حديث

اخرجه الطبرانى شرب خمرنك نه درجه قباحت بر اش بولدغينى بيانده .

٧٧- مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَلْبَسُ حَرِيرًا

وَلَا ذَهَبًا. أخرجه أحمد، يفيك وآلتون ايله ايرلرگه زينتلانو حرام بولدغيني بيانده.

٧٨- مَنْ كَانَ لَهُ وَجْهَانِ فِي الدُّنْيَا كَانَ لَهُ لِسَانَانِ فِي الْآخِرَةِ.

حديث رواه البخاري، منافق لى حرام وگناه كيبيره دن بولدغيني بيانده ونمايت حرمتينه دليلدر.

٧٩- مَنْ مَشَى فِي عَوْنِ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ وَمَنْعَتْهُ فَلَهُ ثَوَابُ

الْمُجَاهِدِينَ. حديث رسول، مسلمان آدمگه ياردم ده وآنك فاوا سنده بولمقنك ثوابينك درجه سبن بيان قيلمقدهدر.

٨٥- مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ تَعَالَى. حديث تواضعنك كوب

ثوابلى بر عمل ايدكيني بيانده.

٨١- مَنْ تَوَاضَعَ لِعَنِي لِأَجْلِ ذَهَبٍ ثَلَاثًا دِينَهِ. حديثى

استاذندن غير كمسه يه آرتق تدلل وتملقنك حرام بولدغيني بيانده كلمشدر.

٨٢- مَنْ دَعَا عَلِيَّ مِنْ ظُلْمِهِ فَقَدْ أَنْتَصَرَ. حديث رواه الترمذى،

بر كمسهنك ضررينه دعا ايتو حرام بولدغينه آچق دليلدر.

٨٣- مَنْ لَمْ يَرْضَ بِقَضَائِي وَلَمْ يَصْبِرْ عَلَيَّ فَلَيْطَلُبْ

رَبِّاَسُوَاتِي. حديث قدسى صبر سوزلفنك مرام بولدغينه دليلدر.

٨٤- مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَعْنِيهِ. حديث رواه الترمذى بوش وفائده سز سوزلر سويلاو واشلر اشلاونك تيوشسزلكى حقتده كلمشدر.

معلم الشريعة ده بولغانلرى

٨٥- مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا لَّا تَعْفَا عَنِ الْمَسْئَلَةِ وَسَعْيَا عَلَى

عِيَالِهِ. الخ حديث اخرجه الفقيه ابو الليث السمرقندى ، طلب رزقه نيت ايتوگه قاراب جزاسى بولدغينى بيانده.

٨٦- مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسْ غَرْسًا وَيَزْرَعْ زَرْعًا. الخ حديث عن

انس بن مالك رضى الله عنه ، زراعتنك فضيلتين بياندهدر.

٨٧- مَنْ أَقَالَ مُسْلِمًا بِيَعْتِهِ أَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى عَشْرَةَ يَوْمٍ

الْقِيَامَةِ. اخرجه ابن ماجه ، افاله نك مشروع بولدغين هم ثوابلى بر اش ايدوكين بياندهدر.

٨٨- مَنْ نَكَحَ الْمَرْأَةَ لِمَالِهَا وَجَمَالَهَا حَرَّمَ مَالُهَا وَجَمَالَهَا

حديث رسول ، خاتون آلوده انصافلى ، ديانتلى هم ادبلى بولغانينى اختيار تيوشلى لكين بيانده.

٨٩- مَنْ كَانَتْ لَهُ امْرَأَتَانِ وَمَالَ إِلَى أَحَدِيهِمَا فِي الْقَسَمِ

جاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَشَقَهُ مَائِلٌ . حدیث خاتونلر آراسینی

تیگزلهماونلک نه درجه گناهسین بیانده .

٩٥ - مَنْ حَلَفَ كَاذِبًا أَدْخَلَهُ النَّارَ . حدیث شریفی یالغان آنط

گناه کبائرذن بولدغینی بیان ایتهر .

٩١ - مَنْ كَانَ حَالِفًا فَلْيَحْلِفْ بِاللَّهِ أَوْ لِيَصْمِتْ . حدیثی الله تعالی

اسمندن غیر ایله یمیننک حرام بولدغینه دلیل .

٩٢ - مَنْ نَذَرَ وَسَمِيَ فَعَلِيهِ الْوَفَاءُ بِمَا سَمِيَ . حدیثی نذرده وفا

واجب بولدغینه دلیل .

٩٣ - مَنْ مَاتَ عَلَى وَصِيَّةٍ مَاتَ عَلَى تَقَى وَشَهَادَةٍ وَمَاتَ

فِي سَبِيلِ اللَّهِ . حدیثی وصیت ایتو تیوش ایدکینه دلیل .

٩٤ - مَنْ بَعَدَ وَصِيَّةٍ يَوْصِي بِهَا أَوْ دِينَ . آیه کریمه سی دخی

وصیتنک تیوشلی ایدکینه دلیلدر . سورة نساء

٩٥ - وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ فَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ .

آیه کریمه سی رههنک مشروع بولووینه دلیلدر . سورة بقره

٩٦ - حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ . الخ سورة

ماوده ٥٥نجی آیه اولاکسه ولحم خنزیرنک هم مشروع بولماغان صورتده

ذبح ایتلگان حیوان ایتلرینک حراملقینه دلیلدر .

٩٧ - حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَأَخْوَاتِكُمْ . الخ نساء

۲۲ نچى آية، نكاحى حرام بولغان كوسهلىرى بيان ايلامكده در؛ نسا، رضاعا و مصاهرة.

۹۸- تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ. ال عمران
۱۱۰ نچى آية امر بالمعكر نهى عن المعروف نكح حرام گناه كبيره دن بولدغينه دليل در.

۹۹- كُلُّ مَسْكَرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ خَمْرٍ حَرَامٌ. حديث اخر جه ابوداود، هر بر ايسرتكچ نكح حرام بولدغينه دليل.

۱۰۰- كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ. سورة صف
۳ نچى آية.

۱۰۱- آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ. وَإِنْ صَامَ وَصَلَّى وَزَعَمَ أَنَّهُ

مُسْلِمٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبًا وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا أُؤْتِمِنَ

حَانَ. بو حديث ايله آية هر ايندىسى وعده گه خلالق قيلونك حرام ومذموم بر صفت ايد كينى اثبات قيلمده در لر.

۱۰۲- عَبْدِي حَرِيكَ يَدِكَ أَنْزَلَ عَلَيْكَ الرِّزْقَ. حديث قدسى

طلب رزق ايله مأمور بولو ومزغه قوتلى دليل در.

۱۰۳- الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي

سَبِيلِ اللَّهِ فَبِشْرِهِمْ بَعْدَابُ الْإِيمِ. آية كريمه سى توبه سورسنا

۳ نچى، بخل يعنى صارانلق نكح مذموم وقبيح بر صفت بولدغينى بيان قيلمده در.

